

ZBIÓR
ARTYKUŁÓW NAUKOWYCH

NAUKOWA I PRAKTYCZNA NAUKA
ŚWIATOWA: PROBLEMY I INNOWACJE
ECONOMY. ZARZĄDZANIE.
PAŃSTWO I PRAWO.

Sopot (PL)
31.10.2017

U.D.C. 330+339.138+658+657+336.71+339+ 340+347+342 +082

B.B.C. 94

Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Zbiór artykułów naukowych.

Z 40 Zbiór artykułów naukowych Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej organizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych «Economy. Zarządzanie. Państwo i Prawo Naukowa i Praktyczna Nauka światowa: problemy i innowacje » (31.10.2017) - Warszawa, 2017. - 100 str.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora

jest zakazane. Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię. Artykuły recenzowane przez

Komitet Naukowy. Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

nakład: 50 egz.

"Diamond trading tour" © Warszawa 2017

ISBN: 978-83-65608-83-3

WSPÓŁORGANIZATORZY:

The International Scientific Group (Belarus, Poland, Russia, Serbia, Ukraine)
Virtual Training Centre «Pedagog of the 21st Century»
Global Management Journal

KOMITET ORGANIZACYJNY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

A. Murza (Zastępca Przewodniczącego), MBA, Ukraina;

A. Горюхов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S.Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

M. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus;

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

Redaktor naukowy:

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska.

SPIS/СОДЕРЖАНИЕ

**ОСОБЕННОСТИ ПОТРЕБЛЕНИЯ В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ
ТРАНСФОРМАЦИИ**

Горковлюк Д.Ю. 7

**РЕКЛАМА В РІЗНОМАНІТНИХ МЕРЕЖАХ ЯК СУЧАСНИЙ
МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТ**

Горковлюк Д.Ю. 11

**BLOCKCHAIN TECHNOLOGY PERSPECTIVES IN PUBLIC
ADMINISTRATION**

Karpenko O. , Namestnik V. 16

SELF-MANAGEMENT IN LIFELONG LEARNING FOR MANAGER

Chaikina A.O. 19

**МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Коваловська А.К. 22

**МЕТА ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ**

Мельянкova Л.В., Ковалевич О.С. 26

**ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ЧИННИКИ ЙОГО УСПІШНОЇ
РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ**

Бодішевська М. 29

ПОВЕДІНКА СПОЖИВАЧА – МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Шевчук О. В. 32

**ІНДУСТРІЯ 4.0 ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Ринейська Л.С. 35

**ПРИМЕНЕНИЕ ПАРАМЕТРИЧЕСКОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ ДЛЯ
ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ РЕГИОНОМ**

Райко Г.А. 38

**НЕОБХІДНІСТЬ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО
БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА КРЕДИТНИМИ ВІДНОСИНАМИ НА
РИНКУ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ УКРАЇНИ**

Бублик Л. Я. 41

**СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА: ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ТА КОНТУРИ РЕФОРМУВАННЯ**

Свірський В. С., Мелих О. Ю. 45

**ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ
ПІДПРИЄМСТВА**

Шапарь Є.М., Живець А.М. 47

**PROFESSIONAL COMPETENCY EVOLUTION OF AN ENTERPRISE
ECONOMIST**

Zhyvets A. 52

ПРАВОВАЯ ДОКТРИНА Г. ХАРТА

Байбародова Е.В. 56

**СТРАХОВАНИЕ ОТ НЕСЧАСТНЫХ СЛУЧАЕВ И БОЛЕЗНЕЙ И
МЕДИЦИНСКОЕ СТРАХОВАНИЕ**

Сафиуллина Ю.В., Шарипова В.В. 59

УСЫНОВЛЕНИЕ В РОССИИ И ВО ФРАНЦИИ

Ряхов А. В., Хакимов С. Ш. 61

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ
УКРАЇНИ**

Грищенко А.О. 64

**ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗМІСТУ ДОБРОСУСІДСТВА
В ЗЕМЕЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН**

Єрмоленко В. М., Манжос Н. М. 67

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗАВЕЩАНИЯ

Кадырова Г. И., Парфенева Е. В. 69

ЦЕНзуРА В РОССИЙСКОЙ ИСТОРИИ

Гаффарова А., Сайгафаров Р. 72

**ПРОБЛЕМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОРГАНОВ МЕСТНОГО
САМОУПРАВЛЕНИЯ И ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ**

Гизатуллина И.И. , Суфянова Е.З. 74

МЕЖДУНАРОДНОЕ – ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОБОРОТА ГМО

Валиахметова Д. Д. 76

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ

Ильина Э.Р. 78

НАСЛЕДОВАНИЕ ИМУЩЕСТВА

Сабитова А.Ф. Ибрагимова А.Р. 81

**ЗАКЛЮЧЕНИЕ ТРУДОВЫХ КОНТРАКТОВ НА ТЕРРИТОРИИ
ИТАЛИИ**

Синебухова А.А., Файзуллина Л.М. 83

**ПРАВОВОЕ ПОЛОЖЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН
В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ**

Шарипова В.В., Умматов А.Х. 85

**ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ
ВЛАДИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ**

Мовчанюк А.В. 88

**К ВОПРОСУ О ДЕТЕРМИНАНТАХ, СПОСОБСТВУЮЩИХ
СОВЕРШЕНИЮ ПРЕСТУПЛЕНИЙ В СФЕРЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ
ЗАКУПОК В УКРАИНЕ**

Дараган В.В. 91

**ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ
НАУКИ**

Шинкаренко І.Р. 94

ОСОБЕННОСТИ ПОТРЕБЛЕНИЯ В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ

Горковлюк Д.Ю.

Харьковский Национальный Университет Радиоэлектроники

Ключевые слова: потребитель; спрос; товар; маркетинг; рынок.

Keywords: consumer; demand; product; marketing; market.

Целью исследования является изучение особенностей поведения потребителей в условиях трансформации рынка, потребительской корзины, а так же определение мотивов, что направляют предпочтения потребителя в приобретении различных товаров и услуг.

Вопросами анализа поведения потребителя в условиях рыночной трансформации занимались: И. Алешин, Р. Блекуелл, В. Ворон, О. Донченко, Д. Енджел, А. Зависляк, О. Зозулёв, Р. Колядюка, Д. Мейсон, В. Пилипенко, П. Миниард, В. Тарасенко, Р. Шульга, Л. Пан, В. Захарченко, И. Гут, Л. Чернюк, В. Ильчук, В. Кардаш, О. Шафалюк, Б. Буркинский и др.

Поведение потребителей определяется как действия, предпринимаемые людьми при приобретении, потреблении товаров и услуг и избавлении от них. [1]

Поведение потребителей помогает формулировать государственную политику. Организации и частные лица, связанные с государственной политикой, должны учитывать потребности потребителей при формировании политики по вопросам экономики. Се-

годняшняя экономическая ситуация является причиной бедности большей части населения Украины, что, в свою очередь, предопределяет покупку дешевых товаров, по большей части предметов первой необходимости, техники, одежды.[2] Определенно, что глобализация экономических процессов, рост информационной нагрузки на личность, ускорение инновационного развития, повышение динамических рынков сбыта продукции, привели к изменениям в моделях поведения потребителей, модификации их когнитивных механизмов, трансформации системы потребностей. [3]

Для того, чтобы понять принцип поведения потребителей в условиях рыночной трансформации, необходимо знать фундаментальные принципы поведения потребителей, а так же уметь их анализировать, для этого применяют 3 основных этапа анализа:

- Акцентированный на процесс принятия решения потребителем (Потребителя рассматривают как человека, что делает обоснованный выбор);
- Экспериментальный (Потребитель не всегда делает рациональ-

Таблиця
«Условия осознания потребностей»

Условия	Тип условия	Описание
Изменение обстоятельств	Изменение в финансах	Положительные ведут к приобретению прежде не запланированных вещей, предметов роскоши. Уменьшение дохода, наоборот, приводит к сокращению расходов, возможно, даже с приоритетом потребностей перед желаниями.
	Изменение в потребностях	Возникают в течение жизни под влиянием возрастных изменений, изменений семейного статуса, численности семьи и т.д.
	Изменение в желаниях	Желание не к области необходимого, но обусловлены жизненным циклом. Появление новых желаний зависит от физиологического состояния организма, социальных факторов, таких как увеличение возможностей, мода, нормы, приемлемые в среде сверстников.
Исчерпание запасов	-	Расходование всех приобретенных благ.
Неудовлетворенность продуктом	-	Потребитель не удовлетворен способностью продукта выполнять свои функции. К осознанию необходимости в этом случае подталкивают социальные нормы.
Маркетинговое влияние	-	Направлены на приведение потребителя к осознанию разрыва между желаемым и имеющимся состояниями и к осуществлению соответствующих шагов для устранения этого разрыва.
Необходимость в сопутствующих товарах	-	К такому осознанию может привести приобретение определенного товара.

ный выбор, им руководствуют эмоции, чувства, мысли и другие факторы) ;

- Акцентированный на анализ влияния разнонаправленных внутренних и внешних факторов.[4]

Поведение – это серия взаимосвязанных социальных актов. Поведение потребителя включает в себя и осознание собственных потребностей и интересов, и выбор покупки, и торг, и использование купленного, и многократное повторение этого цикла при-

нительно к разным товарам и в разное время. Поведение потребителя содержит в себе по определению обозначение места действия: рынка товаров и услуг.

Ученые пришли к выводу, что такая категория людей, как лидеры общественного мнения выступает своеобразным мотиватором. Мнения лидеров данного типа являются определяющими в формировании мотивационного поведения многих индивидов как потребителей.[5]

Учитывая тот фактор, что потребитель руководствуется мнением лидеров, на него также будут влиять такие факторы как: факторы внешней среды (социально-экономические факторы, культурные факторы, социальные классы, референтные группы, семья, индивидуальное влияние); личностные факторы (демографические факторы, род занятий, жилищные условия, стиль жизни); атрибуты товара (качество, материал, цена, цвет, дизайн, функциональность)[6]

При этом важно понимать, какие существуют условия для осознания потребностей, сам потребитель часто ошибается под каким воздействием у него возникают те или иные потребности. Поэтому их выделяют на 5 основных групп, которые приведены в таблице «Условия осознания потребностей»[7].

Потребитель в условиях постоянной трансформации рынка должен проявлять хорошую гибкость, так как ценообразование на рынке колеблется, как и доход потребителя. В то же время одним из мотиваторов, является компания-производитель, стимулируя некие потребности, могут усиливать мотивацию потребителей. Определенным потенциалом для мотивирования потребителей обладают и повышающие воспринимаемый риск или пробуждающие любопытство рекламные обращения.

В результате постоянной трансформации рынка, Украина сейчас переживает период кризиса. Для выживания в условиях кризиса и развития руковод-

ству предприятия необходимо точное понимание поведения потребителя: при каких условиях приобретает товары, по какому принципу, и так далее. Наука о поведении потребителей в современных условиях приобретает особую актуальность. Изучение поведения потребителей предусматривает исследования процессов, которые происходят, когда индивидуум или группы выбирают и покупают товары или услуги, пользуются ими и избавляются от них с целью удовлетворения своих потребностей и желаний[8]. Исходя из этой ситуации, необходимо вывести закономерность поведения потребителя в кризисный период:

1. В нестабильной экономической ситуации поведение потребителя неустойчиво и изменчиво;
2. Потребитель чаще обращает внимание на товары с пониженной ценой и как правило покупает их;
3. В случае повышения курса доллара, потребитель может отдать предпочтение товарам отечественного товаропроизводителя, так как эти предприятия будут использовать ресурсы своей страны, которые дешевле;
4. Потребитель становится требовательней, так как растет количество конкурирующих товаропроизводителей, но при этом он хочет купить качественней и дешевле;
5. Потребителя в целях экономии привлекают бонусные карточки, акции, скидки, бесплатные консультации;
6. Потребитель ищет новые места покупок привычных товаров и услуг;

7. Снижение потребление отдельных видов товара;

8. Покупка большими объемами.

В результате можно сделать следующие выводы:

Исходя из рассмотрений фундаментальных принципов поведения потребителей на рынке благ, а так же их анализа, мы рассмотрели особенности поведения потребителей в условиях трансформации рынка, потребительской корзины, а так же определили мотивы, что направляют предпочтение потребителя в приобретении различных товаров и услуг.

Источники:

1. Блэкуэлл Р., Миниард П., Энджел Дж. Б70 Поведение потребителей. 10-е изд. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2007. – 944 с: ил. (Серия «Классический зарубежный учебник»). С. – 35.
2. Шерба О.І. Гендерний аспект реклами // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. “Соціологічне дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи”. – 2002. – № 543. – С. 193–196.
3. Абрамович О.К. Комплекс маркетинга и его роль в условиях коммуникационной эры маркетинга / О.К. Абрамович, Л.В. Господин // Экономика Крыма. – Симферополь, 2008. – № 25. – С. 33-36. (0,3 п.л., автору лично принадлежат – 0,2 п.л. – анализ существующих альтернативы комплекса маркетинга)
4. Страшинская Л.В. Поведение потребителей: Конспект лекций для студентов спец. 7.050108 «Маркетинг» всех форм обучения. – М.: ЭКОМЭН, 2010. 101 с. – С. 4.
5. Щерба А.И. Факторы внешнего воздействия при формировании потребительского поведения индивида // Шаг в будущее. Тезисы докладов II Всеукраинской научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых. – Киев: Политехника, 2002. – С. 297-298.
6. Абрамович О.К. Система сбалансированных показателей как инструмент стратегического управления в рамках концепции холистического маркетинга / О.К. Абрамович // Экономика Крыма. – Симферополь, 2009. – № 28. – С. 23-28. (0,5 п.л.)
7. Страшинская Л.В. Поведение потребителей: Конспект лекций для студентов спец. 7.050108 «Маркетинг» всех форм обучения. – М.: ЭКОМЭН, 2010. 101 с. – С. 40-41.

РЕКЛАМА В РІЗНОМАНІТНИХ МЕРЕЖАХ ЯК СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТ

Горковлюк Д.Ю.

Харьковский Национальный Университет Радиоэлектроники

Ключевые слова: реклама; интернет; товар; маркетинг; рынок.

Keywords: advertising; the Internet; product; marketing; market.

Розвиток інформаційних технологій, серед яких одне з ключових місць зайняв Інтернет, поява і бурхливий розвиток електронної комерції стали основою для появи нового напрямку в сучасній концепції маркетингу взаємодії – інтернет-маркетингу. Використання новітніх технологій Інтернет-маркетингу сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства, а для деяких ринків з часом може стати бар'єром виходу на ринок.

Особливості застосування Інтернет в маркетинговій діяльності досліджувалися багатьма теоретиками та практиками. Серед них Вірін Ф., Зубенко І., Литовченко І., Петрик О., Пилипчук В., Плєскач В., Семеняк І., Успенський І., Ярликов А. та ін. [1 – 9]. В теоретичних та практичних розробках розглянуто й розкрито сутність Інтернет-маркетингу, його основні інструменти, проблеми та тенденції застосування в електронному бізнесі. Проте певні аспекти використання реклами в різноманітних мережах вимагають подальшого розвитку та уточнення.

Реклама досить швидко проникла в Інтернет, практично відразу ж, як тільки він став доступний для широкого

кола користувачів. Реклама вийшла на новий рівень – візуальний. З'явилися малюнки, аналоги звичайної друкованої реклами, потім малюнки-посилання і це відкрило нову сторону реклами світу. Якщо до цих пір реклама була пасивною, то тепер вона стала активною. Поява CGI, Java, SWF ще більш додали активності новому дітищу комерції – інтернет рекламі.

Основна мета інтернет-маркетингу – це отримання максимального ефекту від потенційної аудиторії сайту.

Умовно, всі інструменти інтернет-маркетингу можна розділити на дві групи:

1) пошуковий маркетинг, куди відносяться пошукове просування сайту, контекстна реклама;

2) чи не пошуковий маркетинг, куди можна віднести медійну рекламу, вірусний маркетинг, маркетинг в соціальних мережах, PR в інтернеті;

Окремоварто згадати веб-аналітику, яка показує, наскільки ефективно працює сайт, окупаються кошти вкладені в просування сайту та багато іншого. Інтернет-маркетинг, як комплекс заходів по роботі з сайтом виходить за

рамки власне залучення трафіку на сайт. Це не просто просування сайту, це вже просування бізнесу в мережі Інтернет.

Весь комплекс робіт в рамках інтернет-маркетингу має три основні цілі:

- інформування аудиторії про послуги / продукти, його переваги;
- викликати інтерес до послуги / продукту;
- “підштовхнути” зацікавилися до покупки.

Домогтися реалізації всіх трьох цілей, шляхом окремо взятої рекламною компанією або тематичним просуванням – надзвичайно складно, а ось поєднуючи всі доступні інструменти і можливості – реально.

Всю роботу по просуванню бізнесу в інтернеті можливо умовно розділити на наступні етапи:

1. Знайомство з бізнесом. На цьому етапі проводиться різного роду дослідження. Необхідно зрозуміти, що і кому будемо пропонувати, визначити характеристики продукту і компанії, цільову аудиторію і конкурентне середовище. На цьому ж етапі йде вивчення історії проекту: що робилося раніше і що робиться зараз, які цілі ставилися і які результати отримані.

2. Підготовка до просування. На цьому етапі планується компанія по просуванню: визначення методів і способів просування, аудит сайту, розрахунок бюджету, визначення всіх необхідних робіт з підготовки сайту, визначення основних показників ефективності роботи сайту, рекламних

компаній. Впровадження та налаштування інструментів веб-аналітики.

3. Початок Роботи: виконання запланованих робіт, збір статистики та обробка даних.

4. Формування звітності, аналіз ефективності, внесення змін до плану дій. Від заснування фірми ведеться контроль ефективності вжитих заходів і дій, що дозволяє під час сфокусувати увагу на проблемних ділянках і в кінцевому підсумку – домагатися всіх поставлених цілей. Ціноутворення, інтернет-маркетинг – НЕ шаблонний захід, конкретний набір послуг і дій залежить від конкретного проекту, тому не завжди можливо заздалегідь опублікувати прайс.

SMM (від англ. Social media marketing) – сукупність дій, спрямованих на просування бренду в соціальних мережах і побудова відносин з цільовими групами [1].

Справа в тому, що в SMM не використовується рекламний формат. Основний механізм взаємодії – це спілкування на актуальні для користувача теми і поширення цікавого для нього контенту. Природно, і спілкування, і контент містять обов'язкову промо-прив'язку, але при цьому на відміну від реклами становлять цінність для користувача. – Інтерактивна взаємодія У випадку з більшістю інших маркетингових інструментів робота з аудиторією вибудовується в односторонньому форматі: рекламодавець доносить інформацію про свій продукт і не має можливості отримати зворотний зв'язок. У соціальних мере-

Таблиця 1

Спільні та відмінні риси традиційних PR- інструментів і SMM

Традиційний PR	Social Media Marketing
1. Головне слово PR – це «вплив». Тому піар є переважно односторонньою комунікацією: я впливаю на інших, а на мене не впливає ніхто. Бізнес любить піар, тому що закохати в себе і свій товар – це надійний шлях до збагачення	1. SMM – двостороння і багатостороння комунікація. SMM – «взаємовплив», немає чіткого поділу на творців і споживачів інформації. Тут все творці і споживачі
2. Цільовою аудиторією PR часто бувають не так безпосередньо споживачі, скільки представники ЗМІ. Ті, в свою чергу, здатні вплинути на кінцевий вміст повідомлення (статті, новини і т. п.): Переписати, скоротити, дати свій коментар чи взагалі не публікувати. Замовник PR-кампанії змушений підлаштуватися під цих посередників.	2. В SMM не існує посередників, за винятком модераторів спільнот і форумів. Ніякий журналіст не вплине на зміст вашої новини, додавайте її в тому вигляді, в якому вам завгодно. І чекайте негайної реакції у відповідь. З одного боку, це зручно, з іншого – ви втрачаєте допомоги професіоналів, які вміють підносити інформацію так, щоб вона була цікава.
3. Ще одна особливість PR полягає в тому, що цим каналом можуть користуватися всі компанії, будь-якого розміру і профілю діяльності. Обмежень не існує. PR може принести користь кожному	3. Канали SMM: соціальні мережі, блоги, форуми, відеохостинги і професійні соцмедіа.
4. Традиційні канали та інструменти PR: ЗМІ, спеціальні заходи, PR-документи, «сарафанне» радіо і створення новин	4. SMM більше підходить для просування споживчих товарів і послуг, ніж для товарів категорії B2B. Аудиторія соціальних мереж і блогів поки шукає щось для розваги, ніж для професійної діяльності. У SMM зручно просувати те, що цікавить більшість людей і відноситься до їх побуту: фінансові послуги, техніку, тури, ресторани і клуби, курси і т. п.
5. Механізми і стандарти PR вже склалися і встоялися	5. SMM – це нова наука, що швидко розвивається, в якій з'являються нові інструменти і канали просування
6. PR і SMM спрямовані на створення позитивного іміджу компанії в очах аудиторії. Результатом вдалих PR і SMM проєктів є не тільки зростання лояльності з боку аудиторії, основною метою є збільшення продажів	

жах цей процес носить двосторонній характер: користувачі можуть висловлювати свою думку, питати, брати участь в опитуваннях. В результаті відбувається більш глибока взаємодія з цільовою аудиторією, ніж у випадку з традиційною рекламою

У соціальних мереж є цілий ряд переваг як перед іншими інструментами онлайн-маркетингу, так і перед тра-

диційними рекламними і PR- інструментами. Треба сказати, що представники великого бізнесу одними з перших усвідомили потенціал соціальних мереж і почали активно використовувати їх для свого просування.

Орієнтування: ключовою перевагою соціальних мереж є максимальні можливості для таргет аудиторії (тобто фокусування рекламної кампанії на

конкретний сегмент ЦА). Фактично ви можете фокусувати кампанію настільки глибоко, наскільки вважаєте за потрібне. Користувачі вже самі зареєструвалися в соціальних мережах і повідомили про себе максимум відомостей: вік, місце проживання, сімейний стан, освіту, професію, захоплення і багато інших фактів. В результаті ви маєте значно більше інформації, ніж у випадку з іншими маркетинговими інструментами, і це дає можливість працювати тільки з тими користувачами, які максимально відповідають вашому уявленню про цільову аудиторію

Через соціальні мережі великий бізнес зазвичай вирішує стратегічні довгострокові маркетингові задачі: брендингу, підвищення інформованості цільової аудиторії, збільшення лояльності та довіри до продуктів бренду, відстеження думок і настроїв серед ЦА; визначається, якою буде система підтримки. Серед особливостей SMM-кампаній великого бізнесу можна відзначити велике охоплення, роботу відразу на декількох майданчиках і інтерактивність комунікації. Дослідження спільних та відмінних рис традиційних PR- інструментів і SMM наведено в табл. 1.

Крім того, роль, що виконується Інтернетом, не обмежується тільки комунікативними функціями, а також включає в себе можливість укладення угод, здійснення купівель і проведення платежів, що надає йому риси глобального електронного ринку.

Таким чином, основним методом просування в глобальній мережі сьогодні є Інтернет-реклама, яка є базовим

інструментом розвитку бізнес-комунікацій. При цьому слід враховувати, що по-справжньому ефективною реклама в Інтернеті може бути тільки в разі комплексного підходу. Такий підхід передбачає розробку і створення повноцінної рекламної кампанії, що включає в себе безліч інструментів Інтернет-реклами: від банерної реклами, текстових вставок на найбільш ефективних для даного рекламодавця веб-ресурсах до партнерських програм і реклами, що діє через механізм телеконференцій і оголошень.

Отже, автором було визначено основні відмінності та спільні риси традиційних PR- інструментів і SMM, які дозволяють ефективно співпрацювати зі споживачами. Напрямами подальших досліджень автора будуть аспекти запровадження сучасних маркетингових інструментів на підприємстві.

Література

1. Вирин Ф. Інтернет-маркетинг. Полный сборник практических инструментов / Ф. Вирин. – М.: Эскмо, 2009. – 224 с.
2. Зубенко І. Р. Психологічні детермінанти довіри до електронної комерції [Електронний ресурс] / І. Р. Зубенко // Проблеми загальної та педагогічної психології. – Режим доступу: – http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pzpp/2011_13_7/64-72.pdf
3. Литовченко І. Л. Інтернет-маркетинг: навч. пос. / І. Л. Литовченко, В. П. Пилипчук. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 184 с.
4. Новомлинский Л. Интернет-стратегии каждый выбирает по себе [Электронный ресурс] / Л. Новомлинский. – Информационно-консалтинговый центр по электронному бизнесу. – Режим досту-

- па: – <http://www.e-commerce.ru/analytics/analytics-part/analytics13.html>
5. Петрик Е.А. Интернет-маркетинг / Е.А.Петрик. – М.: Московская финансово-промышленная академия, 2004. – 299 с.
 6. Плескач В.Л. Технології електронного бізнесу: монографія / В. Л. Плескач. – К.: КНЕУ, 2004. – 223 с.
 7. Семеняк И. В. Стратегический маркетинг: учеб. пос. / И.В. Семеняк. – Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2007. – 304 с.
 8. Успенский И.В. Интернет-маркетинг: учебник [Электронный ресурс] / И.В. Успенский. – СПб.: Изд-во СПГУЭиФ, 2003. – Режим доступа: www.aup.ru/books/m80/
 9. Ярлыков А. Инструменты Интернет-маркетинга [Электронный ресурс] / А.Ярлыков//Эффективные инструменты Интернет-маркетинга. – 2013. – Режим доступа: <http://takmak51.ru/>

BLOCKCHAIN TECHNOLOGY PERSPECTIVES IN PUBLIC ADMINISTRATION

Oleksandr Karpenko

D. Sc. In Public Administration,
Chairman of Information Policy And Digital Technologies Department,
National Academy of Public Administration, under the President of Ukraine

Viktoriia Namestnik

PhD in Public administration,
Associate Professor of Information Policy and Digital Technologies Department,
National Academy of Public Administration, under the President of Ukraine

The article analyzes the areas of application of the new information technology – Blockchain. The domestic and foreign experience of using Blockchain in health care, medicine, banking and other spheres of social activity is covered. The possibilities and perspectives of using blockade in the sphere of public administration are analyzed.

Key words: Blockchain, informational technologies, public administration/

Today, one of the new information technologies, which is actively implemented in various spheres of social existence, is the blockchain technology. Blockchain (or Transaction Block Chain) is a distributed database that supports an ever-expanding list of entries called blocks, is protected against tampering and unauthorized changes. Each block contains a timestamp and a link to the previous hash block tree. Such a distributed database is based on the Bitcoin Cryptology, which serves as a bookkeeping book for all operations [3].

The most interesting and promising areas of Blockchain application are those that do not concern cryptology: health-care and medicine, logistics, land cadastres, state and corporate documents. Here are some examples of foreign experience of the blockade technology implementa-

tion. Estonia, which is the leader in the implementation of electronic public services, together with the Blockchain-startup Guardtime, is introducing a single database of medical books for the population that will be available for information exchange to clinics and insurance companies. The same thing is done by Prescript company (together with SNS Bank and Deloitte) in the Netherlands, and BitHealth in the US. Swedish officials, together with ChromaWay and the partner bank, are creating a single register of land plots on the Blockchain to facilitate the lives of sellers and buyers, as well as banks that want to use them as collateral. The same pilot in Georgia does BitFury, BitLand in Ghana (going to scale to Nigeria and Kenya), and Honduras. The UAE is going to transfer the entire state document flow to the Blockchain by 2020. The state of Dela-

ware, in which many companies from other states are registered, introduces a system for registering companies, issuing shares, fixing decisions of the boards of directors, redistributing shares as a result of buying and selling on the block (the same functionality is realized in several states by the Singapore company Otonomos). British company Everledger provides tracking and testing for diamonds, art objects and expensive alcohol [1].

Over the past two years, major global banks and financial institutions have announced the introduction or testing of solutions on the Blockchain. For example, the Nasdaq Stock Exchange and the SEB-Bank test Blockchain in mutual funds trading. Royal Bank of Canada plans to use technology for transfers between Canadian and American branches. The number of participants in the Utility Settlement Coin (USC) project is growing, which should facilitate central banks' currency based on the Blockchain. In addition, the development of the SWIFT translation for the Blockchain underway – it is assumed that the technology will allow money to pass faster, and banks – to release huge amounts from nostro accounts and use them for development. American financial holding JPMorgan Chase announced the development of its own Blockchain platform Interbank Information Network for the implementation of interbank payments. The organization claims that the platform will reduce the number of intermediaries and the time of transactions from weeks to hours.

Recently, Mastercard announced the opening of the Blockchain API for inter-

bank transfers – the technology will make it cheaper, transparent and faster. The Cambridge Center for Alternative Financial Systems Research predicts that by 2019, 20% of the world's banks will use the Blockchain [4].

In Ukraine, the use of Blockchain technology is also embodied. In 2017, the Cabinet of Ministers of Ukraine approved the introduction of Blockchain technology into the work of the State Register of Real Property Rights and Electronic Trading Systems by the arrested property (CETAM).

The proposal for the Blockchain technology using was submitted by the Ministry of Justice of Ukraine and the State Agency for Electronic Governance. The use of Blockchain technology should help to improve the investment climate for the development and maintenance of innovative technologies, as well as data security of the State Register of Real Estate Rights and Electronic Trading Systems by arrested property [2].

The examples of the use of modern Blockchain technology in public administration, in particular in areas such as the maintenance of property registers, medicine, banking, logistics, indicate that the blockade helps to increase the level of transparency of activity and reduces the time costs for conducting transactions. Thus, Blockchain is an extremely perspective area of information technologies application in public administration.

REFERENCES:

1. Blockchain – financial instrument or next speculation? (2017) Retrieved from <<https://xakep.ru/2017/10/26/geekbrains-blockchain/>>

2. The Government of Ukraine supported the implementation of Blockchain technology in the work of state registries (2017) Retrieved from <http://watcher.com.ua/2017/05/24/uryad-ukrayiny-pidtrymav-vprovadzhennya-tehnolohiyi-blockchain-v-roboti-derzhavnyh-reyestriv/>
3. What is blockade and how it works. In simple words about the technology on which Bitcoin was built (2017) Retrieved from <https://revolverlab.com/how-its-works-blockchain-6d0355c43bfc>
4. Glushchenko N. (2017) Blokchain in Ukraine: What is this technology and what is its usefulness Retrieved from <https://112.ua/statji/blokcheyn-v-ukraine-hto-eto-za-tehnologiya-i-chem-ona-polezna-417161.html>

SELF-MANAGEMENT IN LIFELONG LEARNING FOR MANAGER

Chaikina A.O.

Department of Management and Logistics, PhD in Economics Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

Nowadays then there are many economic, political, social and technical changes, it is necessary for the manager to be flexible and competitive in labor market. Due to the work of manager, we should say, that the main reason for the manager to become more professional is to receive good salary or have career growth. But sometimes when we talk about new managers, which only received their diploma, it is necessary to understand about problems that they faced every day in their work.

Keywords: manager, self-management, “lifelong learning”, enterprise.

Manager is the person, who planned, organize, motivate and control all work in the enterprise or organization. This person should know all about planning in the enterprise: what time will be perfect for planning; also know about how to organize main processes and build workable organization system (every person in the enterprise must be on their places, should have specified knowledge, and know that they have authority, responsibility for the work). Motivation of the personnel can be in different form, but the main purpose for good motivation is to make every element of the system work at full capacity. And the main challenge of the good manager is to control the personnel and system work. If something is wrong, manager should make decisions and do some acts to overcome crisis situation.

These four vectors are very important for the manager. If he doesn't understand how to make direct decisions on them it will fail of the company or enterprise. Sure,

all manager that starts to work at the enterprise should have a good education (Master's Degree or Bachelor's Degree), but then a person comes to new enterprise, to new collective it is really hard to have a good start. The education in Universities gives future managers good theoretical knowledge's, practical skills, but they can't teach every manager for every enterprise. The variety of enterprises is very big, some of them produce products, some of them work in a service area, another work in fuel or building area etc. And it is necessary for a manager to apply their theoretical skills in practice and adapt them to their specific enterprise. This is the main problem for many new managers because they are in great stress, don't have specified knowledge's in an area and just don't understand what they can do in such situation. This situation may deteriorate due to the fact that they can be provided to a well-formed team of skilled workers who may not recognize the manager as their leader.

So in such difficult situation, the new manager can use all his resources and overcome such crisis and self-management can help him. First of all, self-management is the part of management. Secondly, "Self-management" we determine as an effective management of own time, activities, training, learning. If the manager could not organize himself, how can he organize the enterprise? Thirdly, it is a part of a concept "lifelong learning". Lifelong learning is the ongoing, voluntary, and self-motivated pursuit of knowledge for either personal or professional reasons. Evolved from the term "life-long learners", created by Leslie Watkins and used by Professor Clint Taylor (CSULA) in 1993 term recognizes that learning is not confined to a classroom or the university but takes place throughout life and in a range of situations [1].

We agree with this concept in the context of Self-management. If the manager wants to become more professional and competitive in labor market over other workers he has to learn every day due to different work situations, and also motivate his personnel to increase their own competence.

Modern managers need to understand that it is necessary to plan their own work or life, organize it, motivate himself to become more professional and control of accomplishing the plan itself. If we talk about professional growth, the manager should answer the question:

do I like this work?

do I have sufficient knowledge and skills?

can I receive new knowledge and practical skills?

how can I build a good team?

where will I be after 5 years?

These questions are general, but not exhaustive. Every person can put to this list some more questions that help to understand the future career. First of all, if the manager doesn't see himself in this company or enterprise in the future, he should change it. This saves the personal time spent by the manager and the time of the enterprise to train a specialist. And work will be done perfectly if a person is pleased with its implementation. This also applies to his employees; every person in the group should be in their position and like to do their work.

Secondly, if the manager came to a new job and don't have some specified knowledge's, he should receive them from different sources. It can be online courses in the Internet, seminars, training, literature etc. If the manager understands it and does this voluntary it will make a sense and a good result. The manager should provide this concept as the main purpose in the teamwork. If every of team members can have the opportunity to improve their professional level the collective and enterprise will work well (receive maximum profit, produce innovation).

In such position than manager thinks not only about himself but about employers too, he can build a good workable team. Manager in the new team should use "ice-breaking" to understand employers needs and desires. This also helps to become friendlier and to overcome the tension in the team. Manager should show that he is also part of the team and

will work for its benefit. If colleagues will see that manager is assembled, timely perform all the tasks, correctly delegates the authority, and organizes the work of the subordinates in a qualitative manner, always responsible for its decisions and actions, then such a manager will be the leader in every team.

The last question shows the desire for career growth in the manager. If the answer will be "I don't know" or "I see myself here in this position" this means that person floating down the stream and will be no inner desire for growth and that there will be no desire in manager work in a company and lead to team grow. Another situation when a person plans his career growth, but after 5 years does not achieve next career stage, there are other questions: have everything really been done to complete the plan? Or maybe a lot of effort was done, but they were not

evaluated by senior management and it is necessary to change the plan or even switch to another job.

Thus, we can say that it is really necessary for new manager or manager with significant work experience pay more attention to self-management and lifelong learning concept, because in rapidly changing economic conditions, when there is a constant change in the internal and external environment of the enterprise, manager must quickly adapt to these changes, gain new knowledge, keep track of new information and constantly improve its professional level. Only under such conditions, the manager will be able to become a professional, ambitious, competitive and succeed in own endeavors.

References:

1. Lifelong learning [Internet source]. – Access: https://en.wikipedia.org/wiki/Lifelong_learning

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Коваловська А.К.

магістр Одеський національний політехнічний університет
м.Одеса, пр-кт Шевченка, 1

У статті розглядаються мотивація персоналу і її роль в підвищенні конкурентоспроможності організації. Методи впливу керівника на працівників для потужної праці і подальшому розвитку підприємства. Залучення до корпоративної культури підприємства. Розглянуті основні елементи системи мотивації для досягнення високих результатів успішності підприємства.

Мета: виявити основні методи мотивації персоналу для підвищення конкурентоспроможності організації.

Ключові слова: мотивація, професійна мотивація.

Проблеми мотивації персоналу останнім часом все частіше і частіше виносяться на обговорення в середовищі професіоналів. З одного боку це вказує на зростаюче розуміння значущості цього компонента роботи з персоналом, а, з іншого, мабуть свідчить про те, що ефективність наявних в розпорядженні вітчизняних підприємств інструментів мотивації власних працівників у багатьох випадках все ще залишає бажати кращого.

У свою чергу, для окремого працівника підприємства мотивація – це не що інше, як сукупність рушійних їм сил, тобто всього того що так чи інакше спонукає його до ефективного, сумлінного, ініціативної праці[4; 100].

Над даною проблемою працювали такі вчені як С.А.Агапцов, В.Н. Бобков, І.А. Баткаєва, Н.А.Волгін, О.Н.Волгіна, В.І.Веснін, Б.М.Генкін, А.А.Дікарева,

Н.І.Карданская, В.І.Кноррінг, Ю.П.Кокін, О. І.Меньшікова.

Мотивація – це вплив на працівників компанії з метою направити і інтенсифікувати їх дії в інтересах організації. Мотивація до якісної праці є одним з головних питань менеджменту якості в цілому для будь-якої організації [2; 522].

Сукупність внутрішньої і зовнішньої мотивації утворюють систему мотивації персоналу, що базується, але корпоративної культури підприємства, залучення до якої є однією з цілей адаптації персоналу, а також на реалізації керівництвом підприємства заходів організаційного, матеріального і соціального характеру.

Залучення до корпоративної культури підприємства, засноване на свідомому поділі кожним працівником утворюють її правил, норм, цінностей і поглядів закладає основи для самомо-

тивації персоналу в цілому. З причин природного характеру різні працівники володіють різними здібностями і самомотивації заснованої майже виключно на внутрішній переконаності працівників в тому, що працювати слід ефективно [4; 101].

Робота будь-якого підприємства є досить складним і багатогранним процесом. Рівень конкурентоспроможності та можливості бізнесу пов'язані з скоординованим виконанням різних функцій, успішне виконання яких і визначає результат цієї діяльності. Підприємство успішно функціонує, коли у нього успішно розвинені всі напрямки в комплексі: фінанси і економіка, маркетинг і збут, технологія і виробництво, дослідження і розробки [3].

Різні методи управління персоналом і його мотивацією повинні орієнтуватися на ефективність необхідних матеріальних і фінансових витрат і досягнення організаційних цілей. Це абсолютно необхідно для підприємства, що працює в умовах ринкової економіки. Тому при розробці методів управління мотивацією персоналу слід приділяти велику увагу проблемі оцінки ефективності управління, що має важливе практичне значення.

У керівництва компанії є 3 основних способи впливу на працівників:

- змусити (примусити);
- домовитися (угода купівлі-продажу якісної праці);
- створити умови, в яких працівник самомотивується.

Системи мотивації використовують всі 3 елементи, найбільша увага приди-

ляється третього способу – самомотивації. Самомотивація розуміється як вироблення працівником внутрішніх прагнень і бажань до певних видів діяльності. Самомотивація найбільш зрозуміла на прикладі хобі. Люди самомотивуються, якщо в компанії створені умови, що доставляють їм позитивні емоції від роботи і її результатів.

Відомий американський економіст Дж. К. Гелбрейт виділяв 4 основні методи мотивації [2; 522]:

- примус;
- винагорода;
- солідарність і ототожнення;
- пристосування.

Примус засноване на страху піддатися покаранню, випробувати при цьому негативні почуття і емоції. У матеріальній сфері примус пов'язано зі штрафами, звільненнями, перекладом на іншу, низькооплачувану посаду і роботу. Метод примусу веде не до узгодження цілей і інтересів фірми і се працівників, а лише до посилення покірності [2; 522].

Винагорода. Цей метод може виражатися в грошовій формі, у формі подарунка, додаткової відпустки, а також в нематеріальній формі – нагорода, подяка, популяризація працівника через засоби масової інформації (газети, радіо, телебачення), запрошення на обід з керівництвом і т.д. Винагорода завжди має бути пов'язане з приємними емоціями і почуттями працівника.

Солідарність і ототожнення. Це дуже ефективний сучасний метод, в основі якого лежить знання соціальної психології, створення атмосфери еди-

ної команди, сімейного стилю менеджменту. Він особливо поширений в Японії завдяки гуртках якості. У японських компаніях гуртки якості стали тим засобом, за допомогою якого на кожному рівні виробництва «від низу до верху» колективно опрацьовуються і вносяться пропозиції по підвищенню якості продукції. Цей рух охоплює більше половини всіх працюючих, які вносять величезну кількість пропозицій по поліпшенню якості, безпеки і продуктивності робіт.

Пристосування. Цей метод супроводжується делегуванням повноважень на ті рівні управління, де вони необхідні, що сприяє полегшенню вибору цілей і завдань своєї організації дедалі більшою кількістю співробітників. Це є потужним мотивом для внутрішнього об'єднання цілей фірми з індивідуальними цілями окремих співробітників і підрозділів [2; 523].

Професійна мотивація – це дія конкретних спонукань, які зумовлюють вибір професії і тривале виконання обов'язків, пов'язаних з цією професією. Основоположними для вивчення професійної мотивації рятувальників є теорії мотивації, розроблені в напрямках когнітивної, психоаналітичної та диспозиційної психології. Кожна організація унікальна, і розробка системи мотивації, перш за все, передбачає [5; 146]:

1) виявлення і аналіз деяких особливостей корпоративної культури (перш за все, очікувань компанії від працівників);

2) аналіз кадрового потенціалу і посадових вимог, співвідношення цих параметрів;

3) виявлення демотивуючих факторів.

Розглянемо основні властивості системи мотивації персоналу малих інноваційних підприємств [1; 85]:

1) Система мотивації персоналу малих інноваційних підприємств має цільову спрямованість. вона орієнтована на реалізацію певних функцій (досягнення поставлених цілей), які обумовлюються місцем системи у зовнішньому середовищі. Однією з таких її функцій в суспільстві (зовнішньому середовищі) є формування і підтримання необхідного (визначається типом соціально-економічної системи в цілому) типу ставлення до трудової діяльності.

2) Система мотивації персоналу малих інноваційних підприємств є цілісною, її характеристики і властивості не можуть бути зведені до простої суми властивостей і характеристик її елементів, що слід їх синергетичного ефекту взаємодій. З цього випливає, що не можна зрозуміти і інтерпретувати результат функціонування системи мотивації і стимулювання персоналу лише аналізуючи її окремі компоненти або підсистеми. Таким чином, не правомірно твердження про те, що тип ставлення до праці (мотивація трудової діяльності) повністю залежить від властивостей особистості і особливостей його свідомості, або відносинами в суспільстві або специфікою кадрової роботи в організації. Усе складові системи мотивації та стимулювання персоналу взаємопов'язані і тільки при їх комплексній взаємодії можна досягти певного результату.

3) Система мотивації персоналу малих інноваційних підприємств має внутрішню організацію, яка визначається взаємодією її підсистем і елементів. Так наприклад підсистема трудових стимулів формує певний тип ставлення до праці як окремих працівників, так і різних соціальних груп (демографічних, професійних, кваліфікаційних тощо).

4) Система мотивації персоналу малих інноваційних підприємств здатна відновлюватися і підтримувати стійкість в разі впливів на неї із зовнішнього середовища в даному випадку, можна говорити про таку якість мотиваційних процесів, як здатність продовжувати роботу без сильних змін в результатах діяльності при зміні умов, дана особливість є наслідком специфіки окремих елементів системи мотивації персоналу [1; 89].

Таким чином, мотивація персоналу є одним з провідних напрямків внутрішньої діяльності компаній, яка дозволяє розвиватися і досягати успіху не тільки окремо взятим особистос-

тям, а й всієї компанії. Ефективність роботи на підприємстві визначається якістю роботи персоналу. Для того щоб працівники якісно займалися трудовою діяльністю потрібно створити сприятливі умови у яких необхідно проводити їх стимулюванням і мотивацію.

Список використаних джерел

1. Зеленов А.Д. Мотивация трудовой деятельности на малом инновационном предприятии / А. Д. Зеленов. – М.: Дашков и К, 2014. – 104 с.
2. Кане М.М. Системы, методы и инструменты менеджмента качества / М.М. Кане, Б. В. Иванов, В.Н. Корешков, А.Г. Схиртладзе. – 2-е изд. – Санкт-Петербург: Питер, 2012. – 576 с.
3. Никифорова Л. Анализируйте текучесть персонала, и вы много узнаете о компании // Кадровое дело. – 2010. – №2. – С. 25.
4. Рогожин М.Ю. Организация управления персоналом предприятия / М.Ю. Рогожин. – М. – Берлин: Директ-Медиа, 2014. – 223 с.
5. Харченко Л.Н. Проектирование программы подготовки преподавателя высшей школы / Л. Харченко. – М.: Директ-Медиа, 2014. – 240 с.

МЕТА ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Мельянкова Л.В.

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів та природокористування України

Ковалевич О.С.,

магістр

Інформація - невід'ємна частина системи управління. Будь-яка система обліку потрібна для отримання певного об'єму інформації в тій чи іншій формі. Керівництво підприємства зацікавлене в своєчасних, коротких і зрозумілих звітах про вартість вкладень, динаміку загальних фінансових показників діяльності підприємства, випуск продукції, поточні суми активів, прибутку. Менеджери, крім майже всього вище перерахованого, потребують інформації, здатної допомогти їм в ухваленні рішень, контролі за ефективністю процесами відтворення в ході і регулюванні управлінської діяльності. До такої інформації, наприклад, можна віднести ціни продажу, витрати на виробництво, якість випуску продукції, попит, рентабельність кожного виду товарів, що випускаються підприємством.

Аналізована проблема неодноразово висвітлювалась такими провідними вітчизняними вченими, як С.Ф. Голов, Г.Г. Кірейцев, М.М. Коцупатрий, В.Г. Лінник, М.Ф. Огійчук, М.С. Пушкар, В.В. Сопко тощо.

Дослідниками визначено, що бух-

галтерський облік є засобом самопізнання економічної системи, ступінь якого пропорційний мірі осмислення прийомів і методів бухгалтерського обліку та рівню контролю за методами обробки інформації. Забезпечення відповідності бухгалтерського обліку новим вимогам економічної системи є об'єктивним законом його розвитку.

Метою дослідження є з'ясування суті інформації що використовується для управління, джерела її надходження та формування.

З точки зору управління, система обліку в цілому виконує завдання впорядкування вхідної та вихідної інформації. Складність структури системи визначається більшою мірою не її змістом, а підходом, на базі якого вона формується. Тому бухгалтерський облік як система може бути поданий, побудований і формалізований по-різному, адже завдання обліку щоразу визначається певним аспектом.

Аспекти проблеми формування облікової інформації для управління насамперед визначаються дослідниками [2, с.21] в рамках системи законодавчого регулювання бухгалтерського облі-

ку і залежать від рівня, на якому їх застосовують: державний рівень, де про явом регулювання є Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України; галузевий рівень, на якому регулювання має форми інструкцій, положень, методичних рекомендацій галузевих міністерств; господарський рівень, на якому інструменти регулювання визначаються Положенням про організацію обліку, зокрема обліковою політикою підприємства.

Так, головним, безумовно, буде державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності, яке здійснюється з метою: створення єдиних правил ведення обліку та фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств, гарантують і захищають інтереси користувачів; удосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. На макрорівні формування облікової інформації для управління здійснюється за такими напрямками:

- визначення загальнонаціональної облікової політики;
- організація розробки національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;
- удосконалення організаційних форм і методів бухгалтерського обліку в Україні;
- методологічне забезпечення впровадження сучасної технології збору й обробки обліково-економічної інформації;

На рівні господарств (мікрорівень) основні інструменти створення облікової інформації для управління є такими, як розробка облікової політики господарства та визначення меж застосування видів обліку.

Вони мають забезпечувати повне, достовірне і безперервне відображення господарських фактів, що відбулись в господарстві, обробку даних певними способами і прийомами відповідно до потреб управління та вимог вищих рівнів регулювання.

На цьому рівні управлінське спрямування облікової інформації забезпечується найбільш системно.

Інформаційні потреби більшості підприємств приблизно однакові. Тому основні вимоги, які висувають до інформації є такими:

значимість – впливає на прийняття рішень, корисна для користувачів у потрібний час при складанні планів; достовірність – правдиво поставлена, легко перевіряється та має нейтральний характер;

повнота – містить максимум того, що необхідно знати зацікавленим особам і включає всі необхідні коментарі;

релевантність – пов'язана з діями, що передбачають отримання бажаних результатів. Для цього необхідно знати сферу застосування інформації та її джерело; відсутність систематичних помилок – передбачає незацікавлене визначення та передачу інформації, а також використання технічних прийомів та методів, що виключають внесення систематичних помилок [2].

Крім того, існує поняття економіч-

ної інформації. Економічна інформація – це інформація, яка послідовно і повно відображає виробничо-господарську діяльність підприємства. Одержання усіх видів інформаційних ресурсів відбувається за допомогою системи бухгалтерського обліку, роль якого полягає в забезпеченні інформації для системи управління про фактичні значення показників використання та стану ресурсів, протікання процесів, використання капіталу, стану розрахунків з дебіторами і кредиторами тощо.

Роль обліку в суспільстві висуває нові вимоги до його інформації. Розвиток обліку залежить від реальних потреб управління. У загальному механізмі облікового інформаційного забезпечення управління мають бути вирішені завдання: вибір об'єктивної економічної теорії, або прогресивних її течій, на базі якої здійснюються реформування і відповідне регулювання вітчизняного обліку; обґрунтування можливих методологічних підходів, передбачених для всіх рівнів управління з узгодженням потреб держави, галузей і підприємств; належне розкриття галузевого рівня регулювання облі-

кового забезпечення управління; організація контролю за ефективністю процесів.

Таким чином, формування системи облікової інформації для управління це взаємопов'язані дані бухгалтерського та управлінського обліку, в складі облікової політики, організації обліку на підприємстві, а також управлінської звітності. В цілому така система формує сукупність показників оцінки витрат, собівартості і формування фінансових результатів із метою прийняття оптимальних управлінських рішень.

Література

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1 /Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видав.центр «Академія», 2000. – 864 с.
2. Вступ України до СОТ: новий виклик економічній реформі /За ред. І.Бураковського та ін. – К.: Альфа-Принт, 2003. – 291 с.
3. Яворов В.В. Роль управлінської інформації в управлінні підприємством // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Oif_apk//17_or.pdf
4. Правдюк Н.Л. Формування облікової інформації для управління. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com//Economics/26168.doc.htm>

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І ЧИННИКИ ЙОГО УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Бодішевська Марія

Магістр кафедри «Бухгалтерський облік та аудит» НУХТ

Неперервні і постійні інновації стають необхідною та природною формою існування будь-якого підприємства, забезпечують їй конкурентоспроможність і виживання на ринку. Ринкова динаміка потребує посиленої уваги вищого управлінського персоналу до інноваційних процесів, виокремлення серед великої кількості новацій тих, які можуть принести істотну користь організації. Залучення інновацій у практику роботи підприємства чи їх створення власними силами здійснюється у межах інноваційного менеджменту, який являє собою сукупність процедур, що утворюють загальну схему управління інноваційним процесом.

Інновація – процес розробки, впровадження, експлуатації виробничо-економічного та соціально-організаційного потенціалу, що покладений в основу новації. У вузькому сенсі під інновацією зазвичай розуміють фазу впровадження новації, а період першого виробничого освоєння новації вважається моментом її початку. Під новацією розуміють нове, споріднене з поняттям винаходу, оскільки між заявкою новації і перетворенням її на інновацію наявний певний часовий інтервал.

У широкому розумінні інноваційний процес не обмежується першою появою на ринку нового продукту, послуги або доведенням до проектної потужності нової технології. Завдяки розповсюдженню інновація тільки вдосконалюється, стає більш ефективною, набуває не відомих раніше споживчих властивостей. Це забезпечує нові сфери її застосування та ринки, нових споживачів. Такий феномен одержав назву дифузії, а інтегральний суспільний результат інновації є позитивним саме завдяки їй. Інновація завдяки комплексному розгортанню утворює нову технологічно-соціально-економічну систему суспільства, яка складається з:

- галузей, які здійснюють інновацію;
- галузей, які поширюють нову технологію та поглиблюють її економічні переваги;
- галузей, що виникають унаслідок розвитку нових технологій.

Дифузія інновацій зумовлює тісний взаємозв'язок між науково-технічною, виробничою й інвестиційною діяльністю та свідчить про необхідність розгляду не лише інновації як окремого техніко-організаційного акту, а комплексу дій суб'єктів господарюван-

ня та складових національної інноваційної інфраструктури. Досягнення синергетичного ефекту інновації вимагає значно більшого обсягу дій та сукупних інвестицій, ніж потрібно, щоб отримати локальний економічний ефект від звичайних капіталовкладень. Впровадження інновацій вимагає змін діючих форм і методів організації менеджменту. Нові товари є надійним засобом забезпечення переваг над конкурентами, встановлення вигідних цін і збільшення частки ринку. Зростання прибутку на основі продуктивних інновацій – протидія зниженню норми прибутку. Відтак, технологічні інновації безпосередньо впливають на заощадження витрат і збільшення прибутку, але безпосередньо не впливають на обсяг продажу. Останній може зрости за умови поєднання технологічних інновацій із маркетинговими заходами.

Інноваційний менеджмент є порівняно новим поняттям і становить самостійну галузь управлінської науки та професійної діяльності, спрямовану на формування й забезпечення умов розвитку підприємства. Теорія інноватики (інноватика – галузь науки, що вивчає формування нововведень та їх розповсюдження, а також способи розробки інноваційних рішень) почала розвиватися з 20-х років ХХ століття і лише приблизно через п'ятдесят років почала ґрунтовно застосовуватися у практичній діяльності виробничих організацій.

Інноваційний менеджмент можна розглядати як науку і як вид діяльнос-

ті. З огляду на це, найважливішими питаннями є природа інновацій, інноваційний процес та механізми управління ним.

Як вид діяльності, інноваційний менеджмент є процесом ухвалення управлінських рішень за допомогою послідовної сукупності процедур, що утворюють загальну схему управління інноваційним процесом. Інноваційний менеджмент пов'язаний із такими основними сферами організації, як науково-технічна, виробнича, комерційна діяльність. У результаті управлінські рішення стосуються:

- розроблення і впровадження нової продукції і технологій;
- модернізації й удосконалення продукції, що випускається або певної технології;
- подальшого розвитку виробництва та збуту з одночасним скороченням продукції, яка не користується попитом.

Основна увага в інноваційному менеджменті зосереджується на розробці стратегії інноваційних заходів. Розроблення, виробництво, збут нових видів продукції визначають інші напрями стратегії підприємства. Отож, здійснення інноваційного менеджменту передбачає:

- розроблення планів інноваційної діяльності;
- моніторинг і контроль за розробкою нової продукції та технології її впровадження;
- здійснення єдиної інноваційної політики, координація діяльності всіх підрозділів у цій сфері;

– забезпечення фінансами і матеріальними ресурсами програм інноваційної діяльності;

– забезпечення кваліфікованим персоналом;

– створення проектних груп задля вирішення інноваційних проблем.

Отже, інноваційний менеджмент па підприємстві – це особлива організаційно-управлінська діяльність, що спрямована на одержання високих економічних, соціальних, екологічних результатів за допомогою

впровадження інновацій у виробничо-комерційну діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Скрипко Т.О. «Інноваційний менеджмент»/Т.О.Скрипко/ – К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2014. – 292с.
2. Захарченко В. І. «Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки» / Т.О.Скрипко, Н. М Корсікова, М.М. Меркулов/ – К: Видавництво «Фінанси і статистика», 2012.- 416с.

ПОВЕДІНКА СПОЖИВАЧА – МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Шевчук О. В.

к.е.н., викладач

ДВНЗ «Київського коледжу легкої промисловості»

Ключові слова: поведінка споживача; споживання; заощадження; мотивація; рівень доходу; середня схильність до споживання; домашні господарства; схильність до заощаджень.

Важливе значення у теорії поведінки споживача мають макроекономічні питання про пропорції розподілу доходу кінцевого використання на споживання та заощадження. Макроекономічні моделі поведінки споживачів ґрунтуються в основному на аналізі функції споживання.

Основоположником макроекономічного аналізу економічної поведінки споживача в умовах розвиненої ринкової економіки був видатний англійський економіст, фундатор нового напрямку економічної теорії Дж. М. Кейнс. Вже на початку своєї праці «Загальна теорія зайнятості, відсотка і грошей» в розділі «Принцип ефективного попиту» він дослідив сукупний споживчий попит на основі розкриття взаємозв'язку між доходом, споживанням та заощадженням. Кейнсіанська методологія враховує психологічну мотивацію економічної діяльності.

Поведінка домашніх господарств у процесі споживання, яка представлена в кейнсіанській функції споживання, характеризується рядом особливостей. По-перше, Дж. М. Кейнс відкрив і

сформулював основний психологічний закон макроекономіки, зміст якого полягає в тому, що індивіди, як правило, схильні збільшувати своє споживання зі зростанням доходу, але не тією самою мірою, якою зростає дохід. По-друге, вчений довів, що середня схильність до споживання зменшується по мірі зростання доходу. Тому багаті сім'ї заощаджують більшу частку свого доходу, ніж бідні. «Із зростанням реального доходу, – зазначав Кейнс, – як правило, вищою виявляється частка тієї частини доходу, яка спрямовується на заощадження. Буде ця частка більшою чи меншою, ми все одно можемо спостерігати дію основного психологічного закону, характерного для будь-якого сучасного суспільства, у тому, що з ростом реального доходу воно не збільшує свого попиту на всю абсолютну суму приросту, і, внаслідок цього, буде заощаджуватися все більш значна абсолютна сума...» [1, с.97]. По-третє, Дж. М. Кейнс показав, що в короткостроковому періоді значний вплив на споживання має рівень доходу домашніх господарств

(споживачів), а відсоткова ставка суттєвого впливу не має.

Отже, згідно з кейнсіанською теорією необхідним чинником ефективного функціонування розвиненого споживчого ринку є високий платоспроможний попит, оскільки низький попит створює загрозу для ринкового товарного обігу. Лише на основі розширення споживчого попиту можливе утвердження сталого економічного розвитку. З огляду на це, вирішення проблеми споживчого попиту передбачає підвищення платоспроможного попиту суб'єктів ринку.

Підтвердження цієї теорії знаходимо у сучасній практиці господарювання. Так, у країнах з розвинутою економікою, де виробництво основним чином зорієнтоване на внутрішній ринок, споживчий попит виступає в якості провідного фактора економічного розвитку. Очевидно, що найбільший вклад цей компонент споживчого попиту вносить у приріст традиційної продукції споживчого призначення, а також сировини, яка використовується для її виробництва. Йдеться про сільське господарство, харчову та текстильну промисловість, а також окремі галузі третинного сектору – суспільний транспорт, роздрібну торгівлю, тощо. Одночасно по мірі зрушень у системі переваг споживачів, розширення та оновлення потреб суспільства помітно зростає стимулюючий вплив споживчого попиту на прогресивні в організаційно-технологічному відношенні галузі важкої промисловості. Це, передусім, електротехнічне

та транспортне машинобудування, хімічна промисловість та ін., у кінцевій продукції яких превалює значна частка споживчих виробів (побутова техніка, особистий транспорт, косметика, предмети особистої гігієни, інші товари дискреційного попиту) [2, с.48].

Підкреслимо, що макроекономічна модель споживання і поведінки споживача Дж. М. Кейнса мала великий успіх. Її висновки мають важливий науковий характер, особливо для короткострокового періоду економічного розвитку.

Пізніше інший відомий американський економіст, Лауреат нобелівської премії в галузі економіки С. Кузнець, досліджуючи проблеми споживання та заощадження у довгостроковому періоді, дійшов висновку, що кейнсіанський висновок стосовно того, що середня схильність до споживання буде скорочуватися по мірі зростання доходу, не підтверджується емпіричними даними. Більше того, він довів, що відношення споживання до доходу продовжувало залишатися стабільним впродовж десятиліть, незважаючи на значне зростання доходів у цей період [3, с.178].

Суперечність між теоретичними висновками щодо проблеми споживання Дж. М. Кейнса та С. Кузнеця призвела до обґрунтування двох різних функцій споживання: кейнсіанської, яка безумовно спрацьовувала у короткостроковому періоді, та довгострокової, яка ґрунтується на незмінній середній схильності до споживання. Оскільки в економіці спостерігається постійно ді-

юча суперечність між поточними та довгостроковими цілями розвитку, важливо зрозуміти, чим керуються у своїй поведінці люди, вирішуючи, яку частку доходу використовувати в поточному періоді, а яку – заощаджувати на майбутнє. Адже чим більше доходу буде спожито сьогодні, тим менше його залишиться на завтра. Здійснюючи вибір між сьогоднішнім і майбутнім, домашні господарства мусять визначити, якою мірою та частка доходу, яка не буде спожита в поточному періоді, вплине на рівень їхнього доходу у майбутньому. Очевидно, що цей фактор значною мірою впливає на функціонування та розвиток споживчого ринку.

Перед домашніми господарствами завжди постає альтернатива при отриманні приросту доходу – витратити його на споживання чи заощаджувати (і в якій пропорції)? У перспективі слід

знаходити оптимальне співвідношення між схильністю домашніх господарств до споживання та їх схильністю до заощаджень.

Не підлягає сумніву, що макроекономічна пропорція «споживання-заощадження» має важливе значення для перспектив сталого розширення національного ринку.

Література:

1. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег: избранное / Джон Мейнард Кейнс; пер. с англ. Е. В. Виноградова и др. М.: Эксмо, 2007. – 957 с.: ил., табл. – (Антология экономической мысли).
2. Сахаров А.А. Личное потребление в системе экономических отношений / А.А. Сахаров // Аспирант и соискатель. 2002. – №3. С. 48–55.
3. Базилевич В. Д. Макроекономіка: підручник / В. Базилевич, К. Базилевич, Л. Балластрик. – 4-е вид., переробл. і допов. К.: Знання, 2008. – 743 с.: іл., табл. – (Класичний університетський підручник).

ІНДУСТРІЯ 4.0 ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Ринейська Л.С.

к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та маркетингу
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка

Ключові слова: стратегії міжнародної економіки, інноваційна глобальна економіка, Індустрія 4.0

Key words: strategy of international economy, innovative global economy, Industry 4.0

В умовах сучасного бурхливого науково-технічного прогресу конкурентоспроможною може бути тільки інноваційна економіка, тому уряди багатьох країн фінансують фундаментальні наукові дослідження [1]. Процес розробки інноваційних технологій зумовив виникнення нового тренду розвитку економіки «Індустрія 4.0» (або Четверта промислова революція). «Індустрія 4.0» була започаткована у Німеччині Х. Калгерманном, В.-Д. Лукасом, В. Вальстером як засіб підвищення конкурентоздатності німецької обробної промисловості шляхом посиленого впровадження у заводські процеси «кіберфізичних систем», але швидко набула значення стратегічно важливого елементу світової інноваційної економіки.

Відповідно до трактовки поняття «Індустрія 4.0» М. Росмана, М. Лоренца, Ф. Герберта, М. Вальднера, Я Юстуса, П. Енгеля та М. Харніша, вона ґрунтується на дев'яти розробках (результатах технічного прогресу) [2]:

1. Великі дані та їх аналіз (Big Data and Analytics). Завдяки інформаційно-

комунікаційним засобам та технологіям обсяг структурованих даних у бізнесі, що надходять з великої кількості різних джерел, лише зростає та виникає проблема оперативного здобуття з них потрібної цінної аналітичної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Процес пошуку у великому обсязі інформації потрібної та її подальша обробка й дістали назву «Великі дані та їх аналіз».

2. Автономні роботи (Autonomous Robots), які спроможні самостійно виконувати завдання без втручання людини. Вони можуть функціонувати у вигляді різного виробничого устаткування, є важливими компонентами Індустрії 4.0, адже саме вони є основою кіберфізичних систем.

3. Моделювання (Simulation) використовується значною мірою на етапах проектування виробничих бізнес-процесів, нового виробничого устаткування (та його налаштування) чи нової продукції. Виробництво, яке функціонує у реальному світі, буде мати ідентичну детальну до наймен-

ших дрібниць віртуальну модель. Віртуальна модель виробництва та реальне виробництво будуть тісно взаємопов'язані та відповідати повністю один одному. Завдяки цьому у разі необхідності внесення змін у виробництво, такі зміни можуть бути перевірені та оптимізовані на віртуальній моделі, а потім перенесені у реальне виробництво. Це дозволить зекономити час, кошти та підвищити ефективність інноваційного виробництва.

4. Горизонтальна та Вертикальна Системна Інтеграція (Horizontal and Vertical System Integration). Сучасні інформаційно-комунікаційні засоби та технології дозволяють поєднати в єдиний інформаційний простір у межах одного підприємства усі його підрозділи, в межах одного логістичного ланцюга постачання усіх його учасників [3].

5. Промисловий Інтернет Речей (The Industrial Internet of Things) буде поєднувати усі компоненти виробництва у єдину мережу обміну інформацією в режимі реального часу.

6. Кібербезпека (Cybersecurity) передбачає проведення заходів, що пов'язані із захистом місць зберігання та обробки даних, мереж їх передачі. Таким чином підприємства можуть убезпечити від кібератак хакерів та іншого шкідливого електронного впливу. В Індустрії 4.0 усе буде підключено до Промислового Інтернету Речей, а тому актуальність проблеми кібербезпеки буде підвищуватися.

7. Хмари (The Cloud). Велика кількість інтелектуальних пристроїв буде

генерувати великий обсяг різної інформації, яка повинна надійно зберігатися, швидко оброблятися та бути доступною кожному пристрою миттєво з різних точок доступу. Для цього найбільше підходять хмарні технології, продуктивність яких зростає, забезпечуючи майже миттєвий доступ та обробку даних.

8. Адитивне (додаткове) виробництво (Additive Manufacturing). Основою такого виробництва є 3-D друк, за допомогою якого створюються моделі майбутньої готової продукції та виробляються нескладні деталі чи готова продукція. Такий друк є дуже перспективним у виробництві за індивідуальним замовленням невеликих партій продукції, дозволяє знизити складські запаси та витрати на логістичні послуги.

9. Розширена (або віртуальна) реальність (Augmented Reality) в Індустрії 4.0 буде використовуватись людиною (працівниками підприємства) для навчання, прийняття різних рішень тощо. Наприклад, виробниче устаткування вийшло з ладу. Працівник у спеціальних окулярах бачить на екрані це устаткування в режимі реального часу та інформацію, яка може йому допомогти у вирішенні проблеми (інформація про характер поломки, інструкції щодо ремонту тощо).

Отже, основою Індустрії 4.0 є інформаційні засоби та технології, які впроваджуються у виробництва різних країн світу. Завдяки цьому Індустрія 4.0 стала стратегічним елементом економічного розвитку держав, значно

підвищуючи ефективність сучасної світової економіки в цілому.

Список використаної літератури

1. Демчишак Н.Б. Зарубіжний досвід фінансового регулювання інноваційної діяльності та напрями його імплементації у вітчизняну практику / Н.Б. Демчишак, М.Б. Швець // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 14. – С. 24 – 29.
2. Скіцько В.І. Індустрія 4.0 як промислове виробництво майбутнього / В.І. Скіцько // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 5. – С. 33 – 39.
3. Скіцько В.І. Логістика в індустрії 4.0 / В.І. Скіцько // Економіка та держава. – 2016. – № 4. – С. 28 – 33.

ПРИМЕНЕНИЕ ПАРАМЕТРИЧЕСКОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ ДЛЯ ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ РЕГИОНОМ

Райко Г.А.

кандидат технических наук,

доцент кафедры экономической кибернетики и управления проектами

Херсонский национальный технический университет

Ключевые слова: задача параметрической идентификации, принятие решений, система управления регионом.

Принятия решений в системе управления регионом основывается на применении методов прогнозирования и осуществляется в условиях многокритериальности. Качественное и своевременное прогнозирование влияет на эффективность принимаемых решений в системе планирования и принятия решений при административном управлении территорией [1].

Неотъемлемыми компонентами процесса прогнозирования является система поддержки принятия решений на основе многокритериального оценивания альтернатив выбора. Для решения задачи синтеза возникает целесообразность решения обратной задачи анализа вариантов принятия решений, которая в большинстве случаев решается на основе выбора функции нормирования частных критериев, методах параметрической идентификации, методах оценки эффективности применения различных структур критериев обобщенной полезности (КОП).

В основе статистического исследования лежит процедура предваритель-

ной обработки и анализа данных. На этапе предварительной обработки данных необходимо рассчитать также соответствующие выборочные характеристики: среднее значение; дисперсия процесса; коэффициенты асимметрии и эксцесса; автокорреляционную функцию процесса; частную автокорреляционную функцию.

Случайный процесс (СП) обладает такой отличительной чертой как невозможность предсказания его мгновенного значения, а перечень реализаций СП называют ансамблем. В реальном времени при изменениях значения случайной величины количество измерений ограничено и величины дискретны. В данном случае целесообразно использовать оценки соответствующих статистических параметров: оценка математического ожидания; оценка среднеквадратического отклонения; оценка автокорреляционной функции.

Теоретической основой исследуемых показателей распределения является центральная предельная теорема Ляпунова. Однако не все показатели

могут быть распределены по нормальному закону, поэтому более эффективными методами изучения связей между случайными величинами является непараметрический корреляционный анализ, основанный на применении порядковых статистик.

Следующим этапом является исследование процесса принятия решения на множестве альтернатив, каждая из которых характеризуется набором частных критериев. Процедура осуществляется путем сведения последних в единый обобщенный критерий. Эффективность применения структур критериев обобщенной полезности обеспечивается путем решения задач структурно-параметрической идентификации сценариев принятия решений.

Задача идентификации многокритериального выбора интерпретируется как задача поиска функции отображения пространства частных критериев на некоторую поверхность обобщенного критерия в соответствии с упорядочением точек-альтернатив выбора, в соответствии с принятым решением. В качестве обобщенных многофакторных оценок альтернатив выбора применяют аддитивные, мультипликативные и смешанные функции, с соответствующими аддитивными и мультипликативными составляющими.

С целью минимизации числа параметров целесообразно применить две нелинейные модели, которые не имеют дополнительных параметров: экспоненциальная функция (простая экспоненциальная применяется в качестве

функции полезности частных критериев) и энтропийная (отражает смысловое наполнение понятия «полезность» как категории).

Для универсализации и минимизации числа параметров модели обобщенного критерия, построенного в виде полинома Колмогорова-Габора, может быть взят вариант, в котором отсутствуют произведения несовпадающих частных критериев.

С увеличением обучающей выборки значение основных статистических характеристик для всех моделей приближается к своим идеальным значениям. Экспоненциальная и энтропийная модели КОП, имеют минимальное количество параметров, а задача их параметрической идентификации проявляет сложность по параметру времени, как и для аддитивной и мультипликативной моделей. Однако их нелинейность позволяет им быть более востребованными и конкурировать по точности с простейшими моделями.

В целом, в результате проведенного исследования, можно сделать вывод о целесообразности применения предварительного статистического анализа данных и применение задачи параметрической идентификации для принятия решений в системе управления регионом, с применением критериев обобщенной полезности на множестве упорядоченных альтернатив выбора (решения). Дальнейшие исследования целесообразно посвятить решению более общей задачи управления регионом с акцентом на проектно-ориентированный подход.

Литература.

1. Райко Г.А., Данилец Е.В., Гапонов В.О. / Применение статистических методов для решения задач прогнозирования в системе управления регионом // Проблемы информационных технологий. – 2016. –, №1(019). С.131-141.

НЕОБХІДНІСТЬ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ЕФЕКТИВНОГО БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА КРЕДИТНИМИ ВІДНОСИНАМИ НА РИНКУ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Бублик Ліля Ярославівна

Аспірант кафедри фінансів, кредиту та страхування,
Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів.

Ключові слова: кредит, споживчий кредит, державний нагляд, банківське регулювання, Національний банк України.

Key words: credit, consumer credit, state supervision, Banking Regulation, National Bank of Ukraine.

В умовах загострення фінансово-економічної кризи в економіці, в умовах спаду виробництва, зростання безробіття, економічної та політичної невизначеності лише ефективно функціонуюча банківська система здатна забезпечувати стабільність фінансової системи держави. При цьому особливо важливим завданням банківської системи держави в умовах кризи повинно бути забезпечення мобілізації грошових коштів та їх концентрації на пріоритетних напрямках розвитку економіки, що сприятиме подоланню інфляційних та кризових процесів, посиленню кредитної та інвестиційної діяльності, стабілізації економіки держави загалом [3].

На нашу думку, основним завданням Національного банку України, як регулятора відносин кредитування є поступове нарощення рівня капіталізації банківської системи України, оскільки саме воно сприятиме зміцненню позицій фінансово-кредитних

установ на ринку споживчого кредитування та збільшуватиме потік інвестицій у банківський сектор. Особливостями функціонування банків України є жорсткий контроль з боку Національного банку України за дотриманням економічних нормативів, базою для розрахунку яких є власний капітал. Можливість залучення банком додаткових коштів залежить від ефективності управління формуванням його власного капіталу. У зв'язку з цим існує необхідність у створенні такої системи управління формуванням власного капіталу банку, яка забезпечувала б сталий розвиток банківської діяльності [1]. Розглянемо, динаміку зміни складових капіталу банків України у порівнянні з зміною обсягу споживчого кредитування у складі загального кредитного портфелю банківської системи держави за допомогою рис. 1. Як бачимо, у період 2007 -2014 років українській банківській системі властиве нарощення власного капіталу, а також

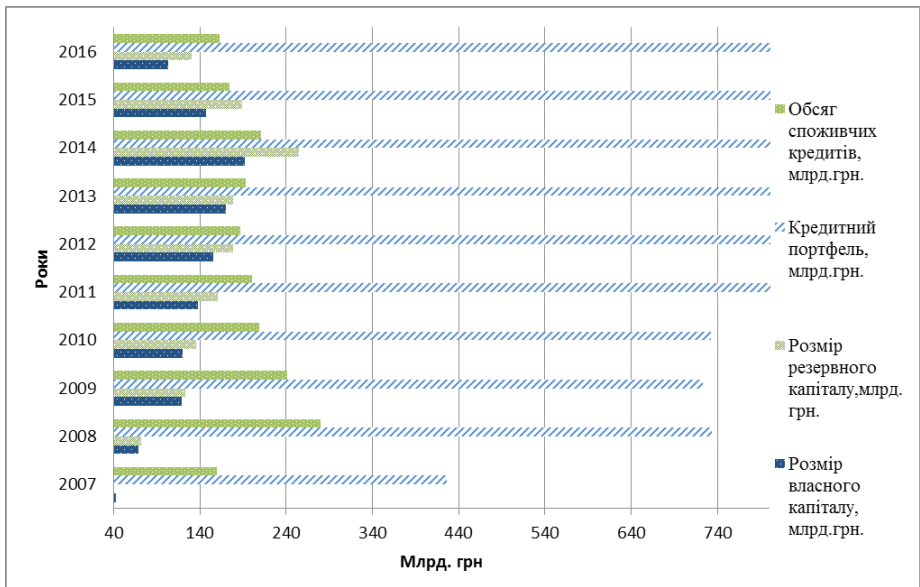

Рис. 1 Динаміка зміни складових капіталу банків України у порівнянні з зміною обсягу споживчого кредитування

значне зростання резервного капіталу. Вважаємо, що зростання власного капіталу відбулося в основному в результаті збільшення сплаченого зареєстрованого статутного капіталу, оскільки його розмір з позначки 26,3 млрд. грн. у 2007 році, збільшився до 185,2 млрд. грн. у підсумку 2014 року. Проте, у зв'язку з значними збитками банківської системи України у попередні роки, сума статутного капіталу впродовж аналізованого періоду, перевищувала обсяг власного капіталу. Період 2014 -2016 років ознаменувався новою хвилею кризових явищ у фінансовій сфері і призвів до зменшення обсягів власного та регулятивного капіталів банків України. Саме тому, у 2016 році національний банк України видавши, Постанову №58 «Про збільшення капіталу банків

України», змінив вимоги щодо розміру статутного та регулятивного капіталів банків. В якій йдеться про те, що банки України повинні збільшити капітал до позначки 200 мільйонів гривень – до 11 липня 2017 року, до суми 300 мільйонів гривень – до 11 липня 2018 року, до 400 мільйонів гривень – до 11 липня 2019 року, до 450 мільйонів гривень – до 11 липня 2020 року, до 500 мільйонів гривень – до кінцевого терміну: 11 липня 2024 року. Проте, через масове оскарження термінів зміни суми капіталізації банківським сектором України, Національним банком України у січні 2017 року була затверджена постанова № 242, якою задекларовано наступні зміни у збільшенні капіталу банків нашої країни: до 17 червня 2016 року – 120 млн. грн. капіталу, до 11 липня 2017 року –

200 млн. грн. капіталу, до 11 липня 2018 року – 300 млн. грн. капіталу, до 11 липня 2019 року – 400 млн. грн. капіталу та до 11 липня 2024 року – 500 млн. грн. капіталу

Ми погоджуємось з змістом описаної вище постанови, проте вважаємо що виконання зазначених вимог може стати нездійсненним завданням для десятків фінансових установ, у зв'язку з чим процеси злиття та ліквідації на банківському ринку України прискоряться. Зазначимо, також те що впродовж 2014-2017 років із банківського сектору вже виведено 90 установ, із них у 2014 році – 33 банки, у 2015 – також 33 фінансово-кредитні установи, у 2016 – ще 21 банк і протягом 2017 року – 3 банки. Дана реформація призведе і до подальших об'єднань банків з недостатнім обсягом статутного капіталу.

До інших завдань банківського нагляду на ринку споживчого кредитування відносимо:

Стимулювання залучення банківськими установами споживчих кредитів на довготривалій основі. Вирішенням даного завдання є, на нашу думку формування ефективної системи гарантування вкладів населення, що призведе до збільшення потоку довгострокових депозитних вкладів фізичними особами.

Підвищення якості аналізу фінансового стану позичальника банківськими працівниками, бо недостатнє вивчення кредитоспроможності позичальників призводить до збільшення частки проблемної заборгованості, негативно відображається на якості ак-

тивів банків і є результатом зменшення якості кредитного портфеля;

Закріплення на законодавчому рівні основних вимог та принципів антикризового управління банківською системою України, взявши за приклад, заходи попередження та подолання криз банківської сфери у провідних країнах світу, де в випадку, неспроможності банками самостійно запобігти розвитку кризових явищ, відповідні органи державної влади здійснюють, законодавчо висвітлені, антикризові заходи.

Надання доступу більшій кількості банків до державних коштів, що стимулюватиме зменшення величини реальних відсотків, та збільшить обсяг споживчого кредитування населення.

Створення конкурентного середовища у банківському секторі, завдяки чому знизяться процентні ставки за позичками, розшириться спектр банківських послуг, запровадяться новітні банківські технології.

Встановлення пруденційних обмежень ризиків банківської діяльності, вимог до структури активів та зобов'язань, достатності резервів, виявлення банками ризиків власної діяльності та управління ними з метою недопущення банкрутств фінансово-кредитних установ.

Основною метою споживчого кредитування є задоволення споживчих потреб населення у різноманітних товарах та послугах, зокрема – купівлі житла, транспортних засобів, побутової техніки, меблів, проведенні ремонтів тощо [2]. Саме тому створення ефективної системи банківського нагляду за

процесом споживчого кредитування є пріоритетним напрямом державного регулювання досліджуваних відносин

Список використаної літератури:

1. Антонюк О.І. Особливості формування капіталу комерційними банками в Україні // Інноваційна економіка. 2014. – № 1 (50). С.160-164.
2. Дубчак О. Проблеми правового регулювання споживчого кредитування в Україні // Світ фінансів. 2013. – № 2. С.152-158.
3. Адамик Б. П. Інституційна організація державного регулювання діяльності банків в Україні та проблеми її координації: // МАНВО. – Режим доступу: <http://gisap.eu/ru/node/460>

СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА: ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА КОНТУРИ РЕФОРМУВАННЯ

Свірський В. С.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту
Тернопільський національний економічний університет

Мелих О. Ю.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,
Тернопільський національний економічний університет

Ключові слова: світова валютна система, валютний курс, валютні війни.

Key words: global monetary system, exchange rate, currency wars.

Фундаментальними викликами для стабільного розвитку світового господарства на початку XXI століття залишаються макроекономічні та геополітичні ризики, викликані нестабільністю функціонування світової валютно-фінансової сфери. Глобальна фінансова криза, що охопила світ у 2008 р., виявила недоліки у функціонуванні світової валютної системи, що актуалізує дослідження проблем та перспективних варіантів її майбутнього розвитку.

Дослідженню сучасних проблем та перспектив розвитку світової валютної системи присвячені праці українських та зарубіжних учених, зокрема Ейшенгріна Б. [1], Кравчук Н. [2], Коєна Б. [3], Козюка В. [4], Рікардса Дж. [5], Сіна Г. [6], Стігліца Дж. [7] та інших.

Аналіз функціонування світової валютної системи дозволив виділити такі ключові тенденції:

- євро і американський долар зберігають нинішні позиції як основні світові валюти (1/2 ринку Forex та 86% у золотовалютних резервах країн). Британський фунт стерлінгів і японська єна залишаються світовими резервними валютами та демонструють сталі середньорічні темпи приросту у офіційних золотовалютних резервах центральних банків світу;
- незважаючи на перманентне зростання частки національних валют країн BRICS, Польщі, Мексики, Південної Кореї та Туреччини, у середньоденних оборотах на світовому валютному ринку, вести мову про формування нової світової полівалютної системи можна лише у довгостроковій перспек-

тиві, адже ці валюти здебільшого використовуються у міжнародній торгівлі, рідше для операцій на фінансовому ринку та майже зовсім не використовуються як резервні;

- функціонування безготівкової розрахункової одиниці МВФ СПЗ (англ. special drawing rights, SDR) як наднаціональної резервної валюти обмежене неможливістю виконання нею функцій міжнародного платіжного і резервного засобів. Потребує перегляду як склад, так і співвідношення кошику валют SDR для адекватного відображення нещодавніх змін в глобальній економіці та торгівлі;

- щодо можливості повернення до «золотого стандарту», то такий варіант розвитку світової валютної системи виглядає дещо утопічним. У кризові періоди на світовому валютному ринку активізується використання золота як резервного активу (за даними World Gold Council лише упродовж 2013-2014 рр. попит центробанків країн світу зріс майже на третину). Утім, повернення до «золотого стандарту» в XXI ст. є неможливим, позаяк наявні запаси золота у світі не забезпечать глобальну економіку необхідною грошовою масою;

- перманентні «кількісні пом'якшення» можуть призвести до волатильності на світовому валютному ринку, інфляційних спалахів, надування спекулятивних «бульбашок». Валютні війни (цілеспрямована маніпуляція на валютному ринку, яку проводить центральний банк чи уряд країни для отримання конкурентних переваг у зовніш-

ній торгівлі шляхом девальвації національної валюти) загрожують перерости в глобальні торгівельні конфлікти. Втрата довіри до емітентів внаслідок взаємного ослаблення національних валют може обернутися «втечею у реальні активи» чи криптовалюти.

Таким чином, зважаючи на сучасні тенденції функціонування світової валютної системи альтернативними варіантами її майбутнього розвитку є збереження статус-кво, формування поліцентричного валютного устрою світу або ж перехід до нової світової валюти. Останній сценарій – це складний і тривалий процес, який потребує взаємних поступок та політико-правого консенсусу міжнародної спільноти.

Список використаних джерел

1. Eichengreen B. Exorbitant Privilege. The Rise and Fall of the Dollar and the Future of the International Monetary System. Oxford: Oxford University Press, 2011. – 240 p.
2. Cohen B. Currency Power: Understanding Monetary Rivalry. Princeton: Princeton University Press, 2015. – 304 p.
3. Козюк В. В. Резервні валюти: глобальний периметр нестабільності: монографія. Тернопіль: Астон, 2015. – 468 с.
4. Кравчук Н. Дивергенція глобального розвитку: сучасна парадигма формування геофінансового простору. Київ : Знання, 2012. – 782 с.
5. Rickards J. The Death of Money: The Coming Collapse of the International Monetary System.: Penguin, 2014. – 322 p.
6. Sinn, Hans Werner The euro trap: on bursting bubbles, budgets, and beliefs. Oxford: Oxford univ. press, 2017. – 380 p.
7. Stiglitz J. The Euro: How a Common Currency Threatens the Future of Europe. New York ; London: W. W. Norton & Company, 2016. – 448 p.

ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Шапарь Є.М.

Студентка 3-курсу кафедри економіки, управління та адміністрування, Херсонський політехнічний коледж, ОНПУ

Живець А.М.

кандидат економічних наук, доцент кафедри природничо-наукової підготовки Одеський національний політехнічний університет

Ключові слова: логістика запасів, управління запасами, підприємство

Keywords: logistics of materials, of materials management, company

Запаси є важливою складовою забезпечення матеріальними ресурсами виробничих процесів та потреб споживачів. Для ефективної діяльності підприємств запаси повинні бути оптимальними, адже накопичення їх значного обсягу призводить до замороження коштів на тривалий строк, зниження їх ліквідності, зростання витрат на утримання, а їх нестача – до простоїв виробництва, незадоволенні вимог споживачів, а отже і зниження конкурентних переваг. Від характеру, обсягів, якості матеріальних ресурсів та їх запасів і рівня управління ними залежить конкурентоспроможність підприємств, масштаби виробництва і ефективність їх діяльності.

Дослідження попиту і стратегій управління запасами підприємства викликають необхідність розробки логістичної системи управління із застосуванням сучасних технічних та інформаційних можливостей, у результаті експлуатації якої забезпечувалася б раціоналізація структури оборотних

коштів у частині запасів, мінімізація витрат матеріальних ресурсів на виробництво продукції та тим самим поліпшення фінансових результатів виробничої діяльності підприємства. Оскільки запаси є невід'ємною та досить важливою складовою виробничого процесу, то виникає необхідність здійснення управління ними з метою досягнення ефективності виробничої діяльності в цілому [1].

Управління запасами включає визначення операційних цілей управління запасами, планування потреби в запасах, організацію роботи складських працівників, розстановку і налагодження взаємодії працівників, їх мотивацію шляхом створення оптимальних умов праці та відпочинку, виплати належної заробітної плати та премій, налагодження зв'язків із постачальниками і споживачами, контроль виконання замовлень та утримання запасів на підприємстві, просування запасів по логістичному ланцюгу з метою задоволення потреб

Таблиця 1

Порівняння термінів «управління запасами», «логістика запасів» та «логістичне управління запасами» [1,2]

Управління запасами	Логістика запасів	Логістичне управління запасами
Мета управління запасами – безперебійне забезпечення потреб виробництва за найменших витрат на управління запасами	Мета логістики запасів – забезпечення оптимальності між задоволенням виробничих потреб в запасах та потреб споживачів в готовій продукції і мінімальних сукупних логістичних витрат	Мета логістичного управління запасами – забезпечення оптимальності між задоволенням виробничих потреб в запасах та потреб споживачів в готовій продукції і мінімальних сукупних витрат підприємства
Управління запасами – складова частина операційного управління підприємством	Логістика запасів – складова частина логістики	Логістичне управління запасами – складова частина логістичного менеджменту
Управління запасами здійснюється на операційному рівні	Управління запасами здійснюється на операційному рівні	Управління запасами здійснюється на стратегічному та операційному рівні
Функціональний підхід до управління запасами, використання технологічних систем управління запасами (система управління запасами з фіксованим розміром замовлення, система управління запасами з фіксованим періодом між замовленнями, система управління запасами з встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня, система управління запасами «максимум-мінімум», система оперативного управління запасами, використання ABC- та XYZ-аналізів	Інтегровані підходи до управління запасами в контексті логістичної системи використовуючи методи та моделі логістики серед яких системи планування та управління матеріальними потоками: штовхачі системи (MRP, MRP II, DRP, ERP, LRP, CALS), тягучі системи управління запасами (ZIPS, MAN, DOPS, NOT, LP, OPT), управління запасами на базі теорії обмежень, що призводить до створення синергічного ефекту, технічні системи та використання ABC- та XYZ-аналізів	Інтегровані підходи до управління запасами в контексті логістичної системи використовуючи методи та моделі логістики серед яких системи планування та управління матеріальними потоками: штовхачі системи (MRP, MRP II, DRP, ERP, LRP, CALS), тягучі системи управління запасами (ZIPS, MAN, DOPS, NOT, LP, OPT), управління запасами на базі теорії обмежень, що призводить до створення синергічного ефекту, технічні системи та використання ABC- та XYZ-аналізів
Об'єктом управління є запаси матеріальних ресурсів та запаси готової продукції	Об'єктом управління є статичний стан матеріального потоку на протязі логістичного ланцюга	Об'єктом управління є статичний стан матеріального потоку на протязі логістичного ланцюга
Наявність надлишкових та неліквідних запасів	6. Відмова від надлишкових та неліквідних запасів	6. Відмова від надлишкових та неліквідних запасів
Допускається брак запасів	Усунення браку серед запасів	Усунення браку серед запасів

виробництва і споживачів готової продукції за оптимальних логістичних витрат.

Логістика запасів – функціональна область логістики, яка займається вивченням статичного стану матеріального потоку й розглядає запаси як об'єкт управління, який у процесі переміщення матеріального потоку може накопичуватись у вигляді запасів у кожній ланці логістичного ланцюга, маючи різну форму та вартість, передбачає створення інтегрованої системи управління запасами, використовуючи методи і моделі логістики, і розглядає запаси з точки зору досягнення мети, поставленої перед логістичною системою в цілому. Логістичне управління запасами, на нашу думку, є складовою логістичного менеджменту, яке здійснює управління запасами на стратегічному та операційному рівні від постачання до розподілу для досягнення мети, поставленої перед логістичним управлінням підприємства.

Науковці до цього часу не дійшли єдиної думки щодо тлумачення понять «управління запасами», «логістика запасів» та «логістичне управління запасами». Дані поняття, на нашу думку, не є тотожними. Порівняння змісту даних термінів наведено у табл. 1 [2,3,4,5].

Логістичне управління запасами полягає у вирішенні основних завдань, що постають перед логістичним управлінням запасами:

1. Визначення довгострокових та короткострокових цілей логістичного управління запасами.

2. Прогнозування попиту на запаси.

3. Визначення стратегії управління запасами та вибір системи для управління запасами на підприємстві.

4. Визначення параметрів управління запасами.

5. Розрахунки витрат на створення та утримання запасів.

Вирішення сформульованих завдань дозволяє визначити основні етапи логістики запасів: визначення потреби в запасах; здійснення закупівель; транспортування матеріальних ресурсів на підприємство та їх зберігання; контроль використання запасів; зберігання запасів готової продукції; оцінка рівня управління запасами; розробка заходів із підвищення ефективності логістики запасів (рис. 1).

Методів та моделей управління запасами в літературних джерелах наводиться безліч, але не всі вони використовуються на практиці. Це пов'язано, передусім, із обмеженістю, складністю в розрахунках, неточністю моделей тощо. В практиці управління запасами вітчизняних підприємств найбільш розповсюдженими моделями щодо управління запасами є система з фіксованим розміром замовлення, система з фіксованим інтервалом часу між замовленнями, система «мінімум-максимум», система з встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня [3].

Враховуючи всі позитиви зазначених систем управління запасами, слід зауважити, що вони описують лише одну підсистему підприємства, а логістичний підхід потребує розгляду її в

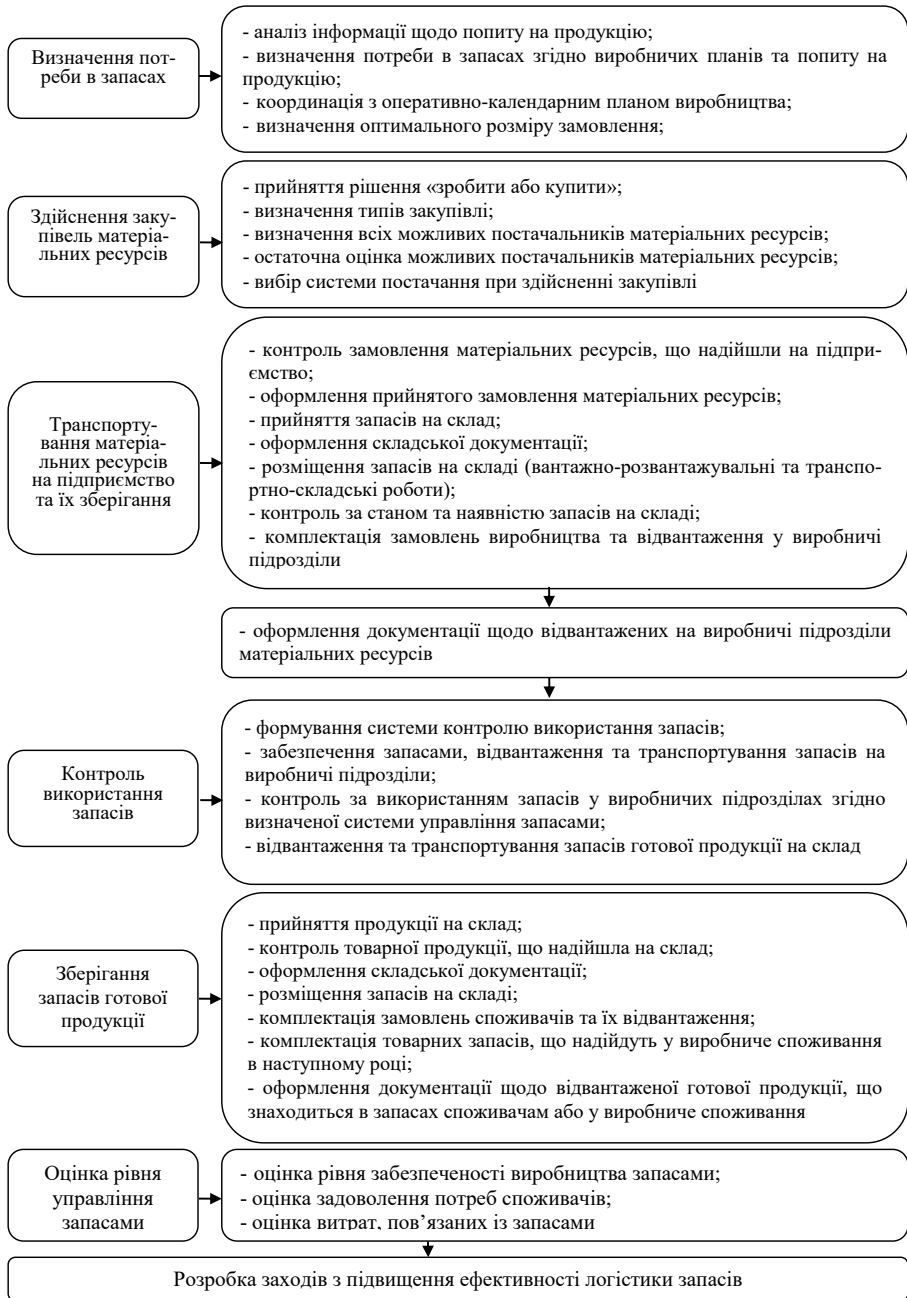

Рисунок 1. Етапи логістики запасів підприємств

сукупності з іншими підсистемами та загальною виробничою системою в цілому. Постає питання щодо оптимізації запасів, тобто встановлення величини запасів, за якої досягається баланс між безперервністю виробничого процесу й максимальним задоволенням інтересів споживачів та мінімізацією сукупних витрат.

Очевидним є те, що забезпечити взаємозалежне вирішення поставлених завдань можна лише за допомогою створення інтегрованої системи управління запасами на підприємстві, оскільки у разі застосування окремих моделей виникає недосконалість рішень щодо запасів, і лише за допомогою інтегрованої системи управління запасами та синергічного підходу до логістики запасів можливо досягти поставлених завдань.

Отже, для здійснення ефективної політики управління запасами, на наш погляд, не слід обмежуватися традиційними системами, необхідно розглянути дане питання по відношенню до

всього логістичного ланцюга, беручи до уваги різні функціональні галузі логістики.

Література:

1. Антоненко Н.В. Облік логістичних витрат / Н. В. Антоненко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 11. – С. 234–241.
2. Величко О. П. Можливості методу ABC та XYZ-аналізів в логістичному менеджменті запасів підприємств АПК / О.П. Величко // 36. наук. праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2008. – Т. 16. – С. 404–407.
3. Остапова Г. М. / Логістичні підходи до управління матеріальними запасами промислового підприємства / Г.М.Остапова, К.М.Сиваш // Держава та регіони: Серія «Економіка та підприємництво». – 2007. – № 1. – С. 247–251.
4. Перебийніс В.І. Логістичне управління запасами на підприємствах: монографія / В.І. Перебийніс, Я.А. Дроботя. – Полтава: ПУЕТ, 2012. – 279 с.
5. Смиричинський В. В. Основи логістичного менеджменту: [навч. посіб.] / В.В. Смиричинський, А.В. Смиричинський. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 240 с.

PROFESSIONAL COMPETENCY EVOLUTION OF AN ENTERPRISE ECONOMIST

Zhyvets Alla

PhD in Economics Associate Professor at the Department of «Natural Science Training»
Odessa National Polytechnic University

Keywords: Professional competency and expertise, profession evolution, job market demands

We would like to show some statistics to bring into focus an alarming situation in training of economic personnel in Ukraine:

- an economist is not amongst 25 high-demand professions on the job market (except for accountants) [7];
- an amount of applicants for 1 economic vacancy in different regions of Ukraine ranges in an average from 15 to 30 people (in Poltava oblast – 225 applicants for one vacancy) [7];
- one in three unemployed HEI graduates are specialists in the branch of “Economics, trade and business studies”. Among them: Masters are 38%, Specialists are 33% and Bachelors are 33% [4];
- HEI graduates evaluated the quality of Ukrainian higher education as below the average – 2,8 points out of 5 [2];
- 70-80% of graduates would prefer to study abroad [2].

These facts suggest that HEI training of economists in Ukraine does not meet employers’ requirements. Since 2000 the amount of scientific publications on this issue has increased significantly. Special attention is paid to this problem in the works of such authors as G.B. Bukharova

[1], U.V. Belikova [5], N.M. Lisitsa [5], L.D. Starikova [1], N. Soroka [10], V. Satsyk [11] and others.

The aim of our research is to show mismatch of economic specialists training content and present functional and professional division of administrative work (in the part of the company economy management) in Ukrainian SME (small and medium-sized enterprises) from the employers point of view.

The problem of HEI graduates’ competency has always been a pressing issue because technical, engineering and social development of the society is ahead of HEI academic science. It means that HEI teaching materials are published much later than something new in science and technology is achieved.

The problem is so actual in the XXI century that even UNESCO, World Bank and other global organizations pay a lot of attention to outstripping expertise and competency education [8, 9].

The Education Ministries of the countries all over the world improve their higher education system in the same way. Never the less this problem is still very actual for Ukrainian HEI training. In partic-

ular, we would like to draw attention to the problem of training high qualified economic specialists. There are a lot of different researches on this issue [6]. In our research we offer to see this problem from a different perspective, from the employer's point of view. WE take into consideration the opinion of Senior Economic Specialists of enterprises in different branches of manufacturing, trade and scientific support sector. For this purpose the authors of the article involved in the research 20 Kher-son enterprises. Questioning Senior Economic Specialists of enterprises displayed the immediacy of this problem and an alarming situation in training of economic personnel. It also showed the problems of HEI graduates being on-fire and their professional preparedness to work for modern enterprises.

After studying SME requirements to HEI graduates' expertise training in Economics the authors drew such conclusions:

1. The content of knowledge module and professional competence module of enterprise economist varies depending on the size of enterprises. Large-scale enterprises demand single-skilled specialists (for instance, economy planning scheduler, labour and salary economist for labour and salary department). While SMEs require multi-skilled specialists such as an accountant-economist, who can work as a Human Resources functioner, a scheduler, a norm setter and a lawyer- economic executive at the same time (80% of Senior Economic Specialists gave such answer). As 94% of Ukrainian enterprises are SME, job market in Ukraine demands mostly

accountants (but with intimate knowledge in Economics and hands-on experience, in other words, with a set of practical skills and expertise of enterprise economist).

According to the results of the research the authors suppose that in order to meet modern SME demands it is necessary to train in Ukrainian HEIs such specialists as «accountant-economist» enhancing their studying curriculum with intensive blocks of economic knowledge and practical expertise (73% of respondents have the same opinion). We realize that this process is very complicated and time and efforts demanding. It is highly likely that Ukrainian universities will face a necessity of HEI reprofiling, curriculum modification and changing the job evaluation manual (ETKS).

2. At the present time Ukrainian HEIs should split up training directions according to the spheres of their future applied significance for national economy. More specifically:

- management of national economy;
- management of regional economy;
- management of different branches of manufacture economy;
- management of large enterprise economy;
- management of SME economy.

3. Every HEI preparing economists (basic education) must provide postgraduate studies giving its graduates applicative knowledge relevant to their working directions (61% of respondents).

4. 25% of Economic chairs staff should be high-qualified practical economists, who are capable to give students practical

knowledge and skills of enterprise accountant-economist (52% of respondents).

5. HEI curriculums have got to be corrected with an account of intensification of «the practical skills block» for enterprise accountant-economist in special training centres – «training enterprises» with automated working stations for an accountant, a Human Resources functioner, a scheduler and so on (47% of respondents).

It is essential to adopt experience of developed countries in outsourcing different academic blocks into special training centres (It is impossible for HEIs to cope with this problem on their own in the nearest 5 years).

References:

1. Бухарова Г.Д., Старикова Л.Д. Современное образование: сущность и направления развития // Известия Алтайского государственного университета. – 2009. – Вып. № 2. // www.izvestia.asu.ru.
2. Buharova H.D., Starikova L.D. Sovremennoe obrazovanie: suzhnost i napravleniia razvitiia // Izvestia Altaiskoho hosudarstvennoho universiteta. – 2009. – Vyp. № 2. // www.izvestia.asu.ru.
3. Вища освіта в Україні: громадська думка студентів. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. – 05.03.2015. // www.dif.org.ua
4. Vuzha osvita v Ukraini: hromadska dumka studentiv. Shond «Demokratichni initsiativu» imeni Ilka Kucheriva. – 05.03.2015. // www.dif.org.ua
5. Васильев К.Б. Запросы рынка труда в терминах ключевых компетенций. – 2015. // www.piaac.ru
6. Vasilev K.B. Zaprosy rynka truda v terminah kluchevykh kompetenzii. – 2015. // www.piaac.ru
7. Кореляція ринків праці й освіти в Україні: актуальні проблеми та шляхи їх розв'язання в руслі реформування вітчизняної освіти. Національний інститут стратегічних досліджень. Серія «Гуманітарний розвиток». – № 25 // www.niss.gov.ua
8. Korelaziia rynkiv prazi i osvity v Ukraini: aktualni problemy ta shliahy ih rozviazannia v rusli reformyvannia vitchznianoï osvity. Nazionalnyi instytut stratehichnyh doslidzen. Seria «Humanitarnyi rozvytoc». – № 25 // www.niss.gov.ua
9. Лисица Н.М., Великова Ю.В. Социально-культурные барьеры модернизации экономического образования // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління. – 2014. – Т. 15, Вип. 281. – С. 280-291. // www.nbu.gov.ua
10. Lisiza N.M., Belikova U.V. Sozialno-kulturnye barery modernizatii ekonomicheskoho obrazovania // Suchacni suspilni problemy u vymiri soziolohii upravlinnia. 2014. – T. 15, Vyp. 281. – S. 280-291. // www.nbu.gov.ua
11. Международное рекрутинговое агентство «Kelly Services» // <http://www.kellyservices.ru/RU/Business-Services/Business-Resource-Center/Workforce-Trends/Generation-selfy/?hid=CA>
12. Mezdunarodnoe rekrutinhovoe ahentztvo «Kelly Services» // <http://www.kellyservices.ru/RU/Business-Services/Business-Resource-Center/Workforce-Trends/Generation-selfy/?hid=CA>
13. Оцінка попиту на професії, які затребувані на ринку праці. – 30.12.2015. Київський міжнародний інститут соціології. // www.kiis.com.ua
14. Ozinka popytu na proshesii, iaki zatrebuvani na ryncu prazi. – 30.12.2015. Kyivskiy miznarodnyi instytut soziolohii. // www.kiis.com.ua
15. Прогнозирование и обеспечение соответствия спроса и предложения в области профессиональных навыков в странах-партнерах ЕФО 2013. Европей-

- ский фонд образования (ЕФО). // www.etf.europa.eu
16. Prohnozovanie i obespechenie sootvetstviia srosa i predlozenia v oblasti proshessionalnyh navycov v stranah-partnerah ESHO 2013. Evropeiskii shond obrazovaniia (ESHO). // www.etf.europa.eu
17. Рекомендации ЮНЕСКО по политике в области мобильного обучения. Организация Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры (ЮНЕСКО). – 2015. // www.iite.unesco.org
18. Recomendazii UNESCO po politike v oblacti mobilnoho obuchenia. Orhanizaziia Obedinennyh Nazii po voprosam obrazovaniia, nauki i kultury (UNESCO). – 2015. // www.iite.unesco.org
19. Сорока Н. Деякі особливості змістовного наповнення планів у вузах: теорія проти практики // Журнал «ВІСЬ». – 2009. – № 14. – С.25-28. // www.viche.info
20. Soroka N. Deiaki osoblyvosyi zmistovnoho napovnennia planiv u vuzah: teoriia proty practyсу // Zyrnal «VICHe». – 2009. – № 14. – С.25-28. // www.viche.info
21. Сацик В. От образования к занятости: взгляд ведущих мировых рекрутеров на современное состояние и перспективы университетов. // www.edu-trends.info
22. Sazik V. Ot obrazovaniia k zaniatosti: vzhliad veduzih mirovyh rekruterov na sovremennoe sostoianie i perspektivy universitetov. // www.edu-trends.info

ПРАВОВАЯ ДОКТРИНА Г. ХАРТА

Байбародова Е.В.

Студент юридического факультета Стерлитамакского филиала
ФГБОУ ВО «Башкирский государственный университет»
Научный руководитель: Ст. преподаватель *Суфьянова Е.З.*
кафедры конституционного и муниципального права
юридического факультета Стерлитамакского филиала
ФГБОУ ВО «Башкирский государственный университет».

Аннотация: В статье рассматриваются основные постулаты учения Герберта Харта о праве, подходы его понимания, отношения права и государства, права и морали, роли суверена в государстве.

Ключевые слова: суверен, теория суверена, правовая система, приказ, категории правил.

LEGAL DOCTRINE OF HARTA

***Abstract:** The main pasturates of Herbert Hart's doctrine of law, approaches to understanding it, relations between law and the state, law and morality, the role of the sovereign in the state are examined in the article.*

Keywords: sovereign, sovereign theory, legal system, order, category of rules.

Герберх Харт известен научному миру как приверженец доктрины «теории суверена». По мнению ученого, в государстве, где функционирует право, всегда присутствует суверен. Под сувереном подразумевается индивид, способный своими указаниями через правовое поле регулировать большими массами людей. Власть данного индивида закреплена в самом праве. Таким объяснением Харт раскрывает построение государства, где прослеживается вертикаль власти «суверен-подданный».

Тем самым ученый дает понятие праву. Харт считает, что право представляет собой приказ, распоряжение суверена, направленный подданному.

То есть, можно сделать вывод о том, что приказ, как волеизъявление суверена, обличенный в определенную правовую форму, является истоком права. Также, Герберх Харт считал правом приказы, изданные во исполнение ранее выданного приказа. Полнота вертикали власти – это то, что отличительного характеризует английского ученого.

Проводя аналогию между приказом и законом, Харт утверждает, что закон это аналогичным образом созданное волеизъявление конкретной группы лиц, с определенной процедурой издания. Ученый не исключал возможной ответственности законодателя за изданный им закон, поскольку при

истолковании права может получить – так, что его нормы могут распространяться и на самого издателя закона, однако про ответственность суверена Харт не упоминает.

Ученый в своем труде делит законы на две категории, те – которые наделяют людей правами, и – порождающие у населения обязанности.

Все правила Харт делит на правила, которые наделяют обязанностями население, и правила, дающие власть как средство к созданию обязанностей. Под населением ученый понимает не каждого рядового человека в отдельности, а должностных лиц, которым адресованы обязанности, которые должны быть исполнены при наступлении определенного условия, описанного в законе. Две категории правил Харта идеальны при их единстве и взаимосвязи. По мнению Герберха, для лучшего функционирования процессов в государстве выгодно единство первичных и вторичных правил нежели приказы, подкрепленные угрозой наказания.[1]

Харт проводит параллель между правом и моралью. Ученый считал, что в определенных ситуациях у любой группы населения должны быть однозначные стандарты поведения, выражающиеся в требованиях поступать каким-либо образом. Зачастую при правоприменительной практике право и мораль переплетаются, и когда закон вызывает сомнение при принятии решения к конкретному правоприменителю прибегает к использованию моральных ценностей, а не кон-

кретного морального принципа. Поскольку, по мнению Харта, глупо верить, что закон, вызывающий сомнения, обязательно разрешится конкретным моральным принципом.

Отношение людей к праву у Харта делится на две категории. Одни люди считают правом закрепленные в нормах правила поведения, обязательным образом присущие для стандартного поведения в той или иной ситуации. Данная группа людей понимает значимость и необходимость правил поведения и существования права, и добровольно их выполняет.

Другая же группа людей выполняет правила поведения и признает право только лишь через навязывание силы или с применением такой силы, что характерно в случае отклонения от стандартов поведения.

Но, как отмечает Харт, в ситуации, когда правила поведения, законы удовлетворяют интересы большинства, у первой и второй категории людей право будет выражено через добровольность признания, без применения суверенной силы, однако, ученый осознает, что не всегда законы направлены на удовлетворения интересов большинства населения, наоборот, они могут быть направлены на сугубо узкий контингент общества, и тогда для защиты правовой системы государство создает судебные и правоохранительные органы, санкции и так далее. Харт подвергает критике концепцию естественного права утверждением о том, что право должно соответствовать морали в каком-то более далеко идущем

отношении, чем то, которое мы продемонстрировали как минимальное содержание естественного права. Система права существует потому, что законам (правилам поведения) повинуются большинство населения. Повиновение достигает идеального состояния, когда оно морально признано обществом. Условиями существования правовой системы являясь как добровольное понимание необходимости соблюдать закон частными лицами, так и обязательностью морального их соблюдения со стороны должностных лиц. Также власть должна создавать право в его непрерывном действии, постоянно, а также сохранять созданное право. В свою очередь, помимо закона должен существовать приказ суверена, которым он накладывает прав и обязанности на других лиц, сам же суверен никак не может ограничиваться правом.

На наш взгляд, в правовой доктрине Г. Харта преувеличена роль суверена. Взгляды ученого на суверена государства схожи с положением абсолютного монарха, поскольку суверен по Харту не ограничивается правом, у него безграничная власть. Все же неограниченность власти может подразумевать ее узурпацию, манипуляцию поведением населения, издание зако-

нов в сугубо своих целях и интересах, отсутствие юридической ответственности за свои действия, поскольку никто не может юридически осудить суверена. При такой правовой системе невозможно развитие правового государства, потому что фактически последнее решение по любому вопросу может оказаться за сувереном.

Между тем, интересны взгляды Харта касательно ответственности должностных лиц, обязанности последних соблюдать правила суверена. Также интересно позиция ученого касательно морального признания обществом необходимости наличия обязательных правил поведения, а не его насильственного навязывания или признания с применением силы, санкций.

Таким образом, в научной статье рассмотрены подходы английского ученого Г. Харта к пониманию права, проанализирована «теория суверена», роль суверена в государстве, отношение права и морали, исследовано понятие и составляющие правовой системы, выделены достоинства и недостатки взглядов ученого.

Список использованных источников:

1. Харт Г.Л.А. Понятие права / Пер. с англ.; под общ. ред. Е.В. Афонасина и С.В. Моисеева. СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2007. 302 с.

СТРАХОВАНИЕ ОТ НЕСЧАСТНЫХ СЛУЧАЕВ И БОЛЕЗНЕЙ И МЕДИЦИНСКОЕ СТРАХОВАНИЕ

Сафиуллина Ю.В., Шарипова В.В.

Башкирский государственный университет, Стерлитамакский филиал
Научный руководитель – старший преподаватель
Стерлитамакского филиала БашГУ *Ахметова А.А.*

В настоящей статье рассматривается страхование от несчастных случаев и болезней. Увеличение числа несчастных случаев и заболеваний, а также социально-экономическая значимость страхования ставит перед научными кругами и государством важные задачи по научному сопровождению мер по совершенствованию системы страхования несчастных случаев и заболеваний.

Ключевые слова: страхование, несчастный случай, болезнь.

Keywords: insurance, accident, sickness.

Страхование – это особая система отношений между страхователем и страховщиком, а также застрахованным лицом по защите интересов физических и юридических лиц (страхователей, застрахованных лиц) при наступлении определенных событий (страховых случаев) за счет специально формируемых путем уплаты страховых взносов денежных страховых фондов [1, 31].

Страхование в соответствии с Гражданским кодексом РФ делится на имущественное и личное. Одним из видов личного страхования выступает страхование от несчастных случаев и болезней. Данный вид страхования относится к рисковому виду страхования, поскольку, во-первых, оно ориентировано на такой страховой случай, который причинит тот или иной вред личности (жизни или здоровью) страхователя (застрахованного лица), во-

вторых, событие, предусмотренное в качестве страхового случая, обладает признаками вероятности и случайности его наступления.

Страхование от несчастных случаев и болезней предусмотрено для обеспечения застрахованного лица при наступлении событий, несущих вред жизни и здоровью и причиняющих дополнительные расходы: несчастные случаи, болезни, утрата трудоспособности.

Несчастный случай для страховой компании рассматривается как неожиданное и внезапное воздействие на организм человека, которое приводит к серьезным нарушениям здоровья и даже смерти владельца полиса. Если несчастный случай произошел по вине потерпевшего, но без его умысла, тогда страховка выплачивается. Если же расследование страховыми агентами показывает, что имеет место еще и умы-

сел, тогда страховка не полагается потому, это противозаконно и считается мошенничеством.

Для страхования от несчастных случаев и болезней характерно следующее:

1) страховое обеспечение при причинении вреда здоровью или смерти застрахованного лица в результате несчастного случая, предоставляемое в виде соответствующих компенсаций, включая компенсацию расходов, вызванных страховым случаем;

2) страховым случаем признается не сам несчастный случай как таковой или болезнь, а их ближайший результат в виде утраты трудоспособности или смерти застрахованного лица;

3) договор может заключаться на определенный срок либо пожизненно [2, 64].

В данном виде страхования возникает масса проблем при его исполнении страховой компанией в связи с тем, что страховой компании необходимо достоверно убедиться в том, что страховой случай наступил случайно, а не преднамеренно.

Что касается медицинского страхования, следует отметить, что оно отражено несколькими видами личного страхования, которые предусматривают обязанность страховщика по осуществлению оплаты медицинских услуг, медицинских материалов в пределах страховой суммы в случаях амбулаторно-поликлинического лечения застрахованного лица; стационарного лечения застрахованного лица; санаторно-курортного, восста-

новительного лечения застрахованного лица.

В соответствии с действующим законодательством, добровольное медицинское страхование осуществляется на основе программ добровольного медицинского страхования. Оно обеспечивает гражданам получение дополнительных медицинских и иных услуг, сверх установленных программами обязательного медицинского страхования.

Обязательное медицинское страхование является составной частью государственного социального страхования и обеспечивает всем гражданам Российской Федерации равные возможности в получении медицинской и лекарственной помощи, предоставляемой за счет средств обязательного медицинского страхования в объеме и на условиях, соответствующих программам обязательного медицинского страхования.

Таким образом, страхование от несчастных случаев и болезней предусмотрено для обеспечения застрахованного лица при наступлении событий, несущих вред жизни и здоровью и причиняющих дополнительные расходы: несчастные случаи, болезни, утрата трудоспособности.

Литература

1. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Страхование: Учебник для ВУЗов. -СПб.: ПИТЕР, 2013. – 324 с.
2. Шокурова А.П. Страхование от несчастных случаев и болезней // Государство и право. Актуальные научные исследования. Теория, практика Сборник научных докладов. 2015. С. 61 – 68.

УСЫНОВЛЕНИЕ В РОССИИ И ВО ФРАНЦИИ

**Ряхов Артур Викторович,
Хакимов Салават Шамилович**

Студенты 5 курса

Стерлитамакского филиала Башкирского государственного университета

Руководитель – к.ю.н, доцент, *Бердегулова Л.А.*

Ключевые слова / keywords: усыновление / adoption, удочерение/ adoption, дети / children, родители / parents.

Усыновление является формой устройства детей, оставшихся без попечения родителей, причем приоритетной, вследствие того, что усыновление влечет за собой возникновение полного комплекса родительских прав и обязанностей для субъектов указанного института семейного права.

Первое и серьезное отличие между отечественным и французским законодательством современного периода прослеживается в способах законодательного закрепления правил усыновления. Если отечественное законодательство тяготеет к кодифицированным актам в этой области (Семейный кодекс РФ, Гражданский процессуальный кодекс РФ), то зарубежный законодатель ограничивается отдельными законами. Таким законодательным актом во Франции является Декрет от 4 июля 1972 г. Процедура усыновления, которая представляется для нас наиболее интересной, также решается в каждой стране индивидуально, с учетом, не только особенностей правовой системы, но и менталитета нации.

В России всю процедуру усыновления можно условно разделить на три

основных этапа: досудебный, судебный и постсудебный. Первый, досудебный, этап начинается с подачи лицом, желающим усыновить ребенка, в орган опеки и попечительства по месту своего жительства заявления с просьбой дать заключение о возможности быть усыновителем. Положительное заключение является основанием для автоматической постановки на учет таких претендентов, но уже в качестве кандидатов в усыновители. После этого кандидат самостоятельно обращается к региональному или федеральному оператору, представляет сведения о себе и о ребенке, которого хотел бы усыновить. Если решение об усыновлении выбранного ребенка принято, кандидату следует обратиться с заявлением об установлении усыновления в суд. С этого момента начинается судебный этап в процедуре усыновления. Рассмотрение и разрешение судом дел об усыновлении производится в порядке особого производства. Вынесением решения заканчивается второй этап усыновления и начинается следующий – «постсудебный». В рамках последнего этапа про-

исходит государственная регистрация усыновления в орган записи актов гражданского состояния.

Во Франции, в отличие от России, существуют две формы усыновления – это полное усыновление и простое. Полное усыновление отличается от простого усыновления гораздо более полным правовым эффектом. Что касается условий их установления, то они являются практически одинаковыми в обоих случаях. Прежде всего, полное усыновление подчиняется условиям содержания. Некоторые из них касаются личности усыновителя. Так, французский закон допускает к такой форме усыновления только лиц, достигших 28-летнего возраста, и супружеские пары, живущие совместно в течение не менее 2 лет, либо когда оба лица достигли 28-летнего возраста. Лица, живущие во внебрачном сожительстве, не допускаются к совместному усыновлению. Другие условия касаются личности усыновляемого. В первую очередь, должна существовать возможность его усыновления, то есть он должен быть оставлен своими родителями. Во вторую очередь, усыновляемый не должен достигать 15 летнего возраста. По достижению 13 лет, он должен выразить личное согласие на свое усыновление. Наконец, от усыновителя его должен отделять 15-летний возрастной промежуток. Полное усыновление определенных категорий детей (дети, находящиеся на государственном попечении, дети, переданные в уполномоченные органы) предполагает выдачу предварительного адми-

нистративного согласия, которое выдается председателем Генерального совета после проведения социального обследования, целью которого является установление того, что кандидат на усыновление способен предложить ребенку хорошие моральные, воспитательные, семейные и материальные условия жизни и справиться с ролью родителя. При этом отказ в выдаче согласия не помешает судье вынести положительное решение об усыновлении, если он посчитает кандидата способным воспитывать ребенка. В любом случае, усыновляемый должен быть предварительно помещен в семью усыновителей на 6 месячный срок. По истечении этого срока, кандидат на усыновление должен подать заявление об усыновлении в суд большой инстанции. В этом случае судья проверяет законность и целесообразность испрашиваемого усыновления. Решение об усыновлении выносится только в том случае, если усыновление соответствует установленным законом условиям и отвечает интересам ребенка. Полное усыновление создает между усыновителем и усыновляемым родственную связь, которая навсегда заменяет связь усыновленного с биологическими родственниками. В процессуальном аспекте простое усыновление подчиняется тем же требованиям, что и полное усыновление. Зато оно никогда не нуждается в предварительном помещении усыновляемого в семью усыновителя. По сравнению с полным усыновлением, простое усыновление обладает меньшими правовыми последствиями.

Так, оно устанавливает между сторонами усыновления связь родства, однако не разрывает прежних родственных связей, объединявших усыновленного с его кровными родственниками и, более того, не препятствует её установлению в будущем.

Таким образом, проведенный анализ позволяет сделать вывод о том, что в настоящее время современное законодательство России и Франции характеризуется сложностью процедуры усыновления и создания дополнительных гарантий для соблюдения интересов усыновляемых детей. Думается, что такие меры, как предварительное помещение в семью усыновителей на 6 месячный срок, закрепленные в законодательстве Франции, могли бы

быть восприняты и отечественным законодателем в целях повышения эффективности процедуры усыновления

Литература:

1. Беседкина Н.И. Правовое регулирование порядка усыновления ребенка // Новый юридический журнал. 2013. №1. С. 121 – 128.
2. Буянова Е.В. К вопросу о правовой процедуре усыновления (удочерения) детей по законодательству некоторых зарубежных стран // Труды оренбургского института (филиала) московской государственной юридической академии. 2010. № 11. С. 133-149.
3. Смолина Л.А., Задесенская Я.В. Усыновление (удочерение) в Италии и Франции: возможность использования зарубежного опыта отечественным законодателем // Семейное и жилищное право. 2014. № 3. С. 32-36.

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Грищенко А.О.

аспірант, Науково-дослідний інститут інформатики і права
Національної академії правових наук України

Ключові слова: інформаційна безпека; загрози інформаційній безпеці держави.
Keywords: information security; threats to state information security.

За умов глобальної інтеграції та жорсткої міжнародної конкуренції головною ареною зіткнень і боротьби різновекторних національних інтересів держав стає інформаційний простір. Сучасні інформаційні технології дають змогу державам реалізувати власні інтереси без застосування воєнної сили, послабити або завдати значної шкоди безпеці конкурентної держави, яка не має дієвої системи захисту від негативних інформаційних впливів [1].

Забезпечення інформаційної безпеки держави визначено Конституцією України однією з найважливіших функцій держави та справою всього Українського народу [2]. За сучасних умов інформаційна безпека є невід'ємною складовою кожної зі сфер національної безпеки та є їх інтегруючим компонентом і водночас важливою самостійною часткою забезпечення національної безпеки держави [3, с. 3]. Саме тому розвиток України як суверенної, демократичної, правової та економічно стабільної держави можливий тільки за умови забезпечення належного рівня її інформаційної безпеки [1].

Аналізуючи Закон України «Про основи національної безпеки», Зайцев М. надав наступне визначення інформаційної безпеки як складової національної безпеки: це захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки, захисту інформації, зв'язку, інформаційних технологій при виникненні негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам [4, с.231-232].

Більш вузьке визначення інформаційної безпеки держави в контексті її забезпечення надали Остроухов В. та Петрик В. Відповідно до їх формулювання, інформаційна безпека держави – це стан її захищеності, при якій спеціальні інформаційні операції, акти зовнішньої інформаційної агресії, інформаційний тероризм, незаконне

зняття інформації (за допомогою спеціальних технічних засобів) та комп'ютерні злочини не завдають суттєвої шкоди національним інтересам [5, с.137].

Відповідно до статті 7 Закону України від 19.06.2003 № 964-IV «Про основи забезпечення національної безпеки», на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами національній безпеці в інформаційній сфері України, стабільності в суспільстві є: прояви обмеження свободи слова та доступу до публічної інформації; поширення засобами масової інформації культу насильства, жорстокості, порнографії; комп'ютерна злочинність та комп'ютерний тероризм; розголошення інформації, яка становить державну таємницю, або іншої інформації з обмеженим доступом, спрямованої на задоволення потреб і забезпечення захисту національних інтересів суспільства і держави; намагання маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема, шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації [6].

Натомість, вже у Стратегії національної безпеки України, затвердженій указом Президента України від 26.05.2015 № 287/2015, актуальні загрози національній безпеці України в інформаційній сфері окремо виділено як в інформаційній безпеці, так і в кібербезпеці й безпеці інформаційних ресурсів.

Після прийняття Стратегії національної безпеки України з виділенням інформаційної безпеки та кібербезпе-

ки в різні сфери, РНБО України відповідно було прийнято рішення «Про Стратегію кібербезпеки України» та «Про Доктрину інформаційної безпеки України».

Доктриною інформаційної безпеки України визначено основні реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України у наступних сферах: зовнішньополітичній, військовій, державній безпеці, внутрішньополітичній, економічній, соціальній та гуманітарній, науково-технологічній та екологічній.

Повна ідентифікація і попередження інформаційних загроз ускладнена змінюваністю зовнішніх і внутрішніх умов, що обумовлює динаміку постійного удосконалення державного управління в цій сфері і вимагає проведення системного моніторингу зовнішніх і внутрішніх загроз інформаційній безпеці, який застосовується для комплексного вирішення актуальних завдань державного управління у сфері інформаційної безпеки [3, с. 9].

Загрози інформаційній безпеці держави, з одного боку являють собою організаційний компонент системи державного управління, а з іншого – слугують індикатором ефективності її функціонування. Адже реалізація загроз і переростання їх у небезпеки свідчить про неефективність функціонування даної системи, і навпаки [7, с. 87].

Таким чином, формування реальних та потенційних загроз інформаційній безпеці має вагомe значення для формування і функціонування системи забезпечення інформаційної

безпеки держави, та вимагає постійної актуалізації відповідно до вимог сучасності, зокрема, під час вирішення питань організації діяльності суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки.

Використані джерела:

1. Прорішення РНБО України від 29.12.2016 «Про Доктрину інформаційної безпеки України: указ Президента України від 25.02.2017 № 47/2017 // Офіційний вісник Президента України від 03.03.2017 – 2017 р., № 5, стор. 15, стаття 102
2. Конституція України: закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної ради України від 23.07.1996. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Євдоченко Л.О. Удосконалення системи державного забезпечення інформаційної безпеки України в умовах глобалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. управління: спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / Л.О. Євдоченко. – Львів, 2011. – 24 с.
4. Зайцев М. М. Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки України // М.М. Зайцев // Форум права: – 2013. – № 3. – С. 231–238 [Електронний ресурс]: – Режим доступу:
5. http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_3_40.pdf
6. Остроухов В., Петрик В. До проблеми забезпечення інформаційної безпеки України // Політичний менеджмент: – 2008. – № 4. – С. 135-141.
7. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради України від 26.09.2003 – 2003 р., № 39, стаття 351.
8. В.А. Ліпкан, Ю.Є. Максименко, В.М. Желіховський. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: Навч. Посібник. – К.: КНТ, 2006. – 280 с.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ЗМІСТУ ДОБРОСУСІДСТВА В ЗЕМЕЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Єрмоленко В. М.,

д.ю.н., професор

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Манжос Н. М.,

магістр Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ключові слова: добросусідство, сусідні земельні ділянки, неприпустимий вплив.

Keywords: neighborhood, neighboring land, inappropriate influence.

Власники або землекористувачі земельних ділянок здійснюють їх використання на власний розсуд, що не завжди позитивно впливає на сусідні земельні ділянки. Врегулювання спорів, що виникають між власниками суміжних земельних ділянок з цього приводу, здійснюються за правилами добросусідства.

В чинному Земельному кодексі України зміст добросусідства закріплено в статті 103 [1], де йдеться про те, що власники та землекористувачі земельних ділянок повинні обирати такі способи використання земельних ділянок відповідно до їх цільового призначення, при яких власникам, землекористувачам сусідніх земельних ділянок завдається найменше незручностей (затінення, задимлення, неприємні запахи, шумове забруднення тощо). Також передбачається, що власники та землекористувачі земельних ділянок не повинні здійснювати неприпустимий вплив на сусідню зе-

мельну ділянку та мають співпрацювати між собою задля забезпечення прав на землю кожного з них. Вбачається позитивним те, що перелік неприпустимих дій є невичерпним, адже це дає змогу захистити порушене право за будь-яких обставин.

Відмінне врегулювання здійснюється в законодавстві західних країн таких, як Німеччина, Італія, Швейцарія, де заборонено не будь-який шкідливий вплив, а лише той, що виходить за встановлені норми. Наприклад, в статті § 906 Германського цивільного уложення власник земельної ділянки не може перешкоджати впливу з іншої ділянки газом, паром, запахом, димом, теплом, шумом, вібрацією і іншим подібним чином, якщо такий вплив не обмежує чи незначно обмежує його в користуванні земельною ділянкою або обумовлений таким використанням землі, яке можна вважати нормальним з врахуванням місцевих умов та можливості експлуатації таких же земель [2, 229; 3, 24].

В законодавстві пострадянських держав (Азербайджану, Грузії, Молдови) суб'єктивне право власності на земельну ділянку переважає над обов'язком використання земельної ділянки шляхом заповідання якнайменших незручностей. За статтею 378 Цивільного кодексу Республіки Молдова зміст добросусідства полягає в тому, що власник земельної ділянки або іншого нерухомого майна не може заборонити вплив на своє майно газу, пара, запаху, кіптяви, диму, шуму, тепла, вібрації або інше подібного роду вплив з сусідньої ділянки, якщо вони не заважають власнику користуватися своїм майном або незначно порушують його право [4]. За основу в даному положенні взята така необхідна умова, за якої дозволено здійснювати довільне користування земельною ділянкою доки це не почне заважати сусідньому землекористувачеві.

Деякі науковці вважають найдоцільнішим здійснити синтез із досвіду земельного законодавства зарубіжних країн та ввести норму, яка стала б досить лояльною до землекористувачів, а саме змінити обов'язок не заповідання незручностей на право вільного використання земельної ділянки в межах наявних стандартів [5, 156].

Отже, правове закріплення змісту добросусідства в земельному праві України та зарубіжних країн є принци-

пово відмінним. Українське законодавство зобов'язує власників та землекористувачів до сумлінного використання земельних ділянок, що є позитивним у порівнянні із законодавством проаналізованих країн, де діє право власника та землекористувача використовувати свою ділянку обраним способом навіть, якщо це суперечить інтересам власників сусідніх земельних ділянок, але не порушує їх прав, та в межах встановлених стандартів для певної місцевості.

Література:

1. Земельний кодекс України: Закон України, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV / Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Маттеї У. Основные положения права собственности / Маттеї У., Суханов Е. А. – М.: Юристъ, 1999. – 384 с.
3. Фоков А. П. Современные проблемы проблемы права собственности в России и Германии / А. П. Фоков // Юрист. – 2003. – № 6. – С. 20-25.
4. Цивільний кодекс Республіки Молдова від 06.06.2002 року [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://lex.justice.md/ru/325085/>.
5. Мироненко І. В. Зміст та межі здійснення права приватної власності на землю в Україні [Текст]: дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Мироненко Ігор Віталійович ; Прикарпатський національний ун-т ім. Василя Стефаника. Юридичний ін-т. – Івано-Франківськ, 2008. – 208 с.

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗАВЕЩАНИЯ

**Кадырова Гузель Ириковна,
Парфенева Екатерина Владимировна**

Студенты 5 курса

Стерлитамакского филиала Башкирского государственного университета
руководитель – к.ю.н., доцент *Бердегулова Л.А.*

Ключевые слова / keywords: завещание/ bequest, наследство / inheritance, наследник / heir, наследодатель / testator.

Завещание может быть составлено как российским гражданином в любой точке нашей планеты, а также в России вне его постоянного места жительства, так и в нашей стране иностранцем. Завещание представляет собой одностороннюю сделку по воплощению последней воли гражданина относительно своего имущества. Удостоверение завещания, как одно из нотариальных действий, занимает значительное место в деятельности нотариуса. Гражданская правоспособность, помимо прочего, включает в себя право каждого гражданина на составление завещания и право наследования. По общему правилу ч. 1 ст. 1125 ГК РФ завещание может быть составлено самим гражданином либо записано нотариусом с его слов.

В зарубежных государствах законодательство также предусматривает письменную форму завещания, а также необходимость его удостоверения в определенном порядке, например, у нотариуса. Так, в Германии правовые основания для раздела между наследниками могут регулироваться только завещанием. Германское гражданское

уложение предполагает одно условие, при котором завещание действительно – это его личное составление завещателем. Если единственный наследник – супруг, и брак был признан недействительным, либо завещатель развелся, но не отменил завещание, оно признается недействительным, и разведенный супруг наследовать не может. Есть институт завещания в чрезвычайных обстоятельствах. Оно может быть устным и совершаться в присутствии 3 свидетелей. Также допускается удостоверение завещания бургомистром при чрезвычайных обстоятельствах. Отличается от российского и институт завещания в Иране. Сам наследодатель не вправе лишать никого из своих наследников права наследования. Кроме того, раздел наследственного имущества в любом случае осуществляется в соответствии с законом. Определенные особенности накладывает и мусульманское право. Если гражданин не является мусульманином, его имущество могут наследовать только немусульмане. В рядах стран общего права

действуют изъятия из национального режима наследования. Так, страны, находящиеся в состоянии войны с Австралией, Англией и США изымаются из национального режима. Это означает, что их граждане не могут наследовать на территории упомянутых выше государств [1, с. 42].

В п. 2 ст. 1224 ГК РФ содержатся коллизионные правила, касающиеся завещания. Данные правила, по мнению российского законодателя, направлены на обеспечение максимальной действительности завещаний и актов их отмены, которые имеют пороки формы. По общему правилу способность лица к составлению и отмене завещания, а также форма такого завещания определяются по праву того государства, где завещатель имел место жительства при составлении такого завещания или акта. Однако завещание или акт его отмены не могут считаться недействительными в случае несоблюдения формы, если она удовлетворяет требованиям права места составления завещания или акта его отмены либо требованиям российского права. Это означает, что российские компетентные органы и должностные лица без ущерба для действительности завещания (акта его отмены) имеют право составлять его в форме, предусмотренной российским законодательством. Однако, как правило, в правоприменительной деятельности рекомендуется применять форму завещания, которая предусмотрена правом страны, применимым к самому наследованию [2, с. 101].

При принятии завещаний, совершенных на территории иностранного государства, российским органам и учреждениям следует иметь в виду, что в ряде договоров РФ с зарубежными странами закреплены более жесткие требования к форме завещания в отношении недвижимого имущества: такое завещание должно также соответствовать законодательству государства, где находится недвижимость. К примеру, данное правило есть в договорах с Грецией (ст. 22), Кипром (ст. 22), Финляндией (ст. 25).

Также следует выделить конвенцию, участие в которой, на наш взгляд, будет полезным для защиты имущественных и личных неимущественных прав российских граждан: это Гагская конвенция о коллизии законов, касающихся формы завещательных распоряжений, 1961 г., статья 1 которой определяет обширный список законов, которые потенциально могут использоваться к форме завещательных распоряжений. Она сформулирована таким образом, чтобы исключить отрицательное воздействие механизма обратной отсылки и сделать решения Конвенции удобными и предугадываемыми для заинтересованных лиц. Поэтому во всех случаях речь идет об отсылке именно к материальному законодательству соответствующих государств, а их коллизионные нормы во внимание не принимаются. Положительным последствием присоединения России к данной Конвенции будет значительное увеличение перечня применимых законов к форме завещатель-

ных распоряжений. В свою очередь, это расширит права российских и иностранных граждан по составлению завещаний в обычных условиях, не принимая дополнительных и чрезмерных предосторожностей для обеспечения формальной действительности своих выражений «последней воли» на территории России. Данный подход более соответствует принципу приоритета воли завещателя в регламентации наследственных отношений, обеспечивая его реализацию в большинстве случаев, и современным реалиям международного гражданского оборота [3, с. 83].

Следует учитывать, что ратификация Конвенции повлечет значительно более частое обращение местного правоприменителя (нотариусов, судов и др.) к нормам иностранного права для обоснования формальной действительности завещательных распоряжений как российских, так и иностранных граждан в рамках подведомственных им наследственных дел. Соответ-

ственно, это потребует дополнительных усилий при обеспечении качественной правовой помощи по данным делам, в частности при получении информации о содержании применимых норм иностранного права в необходимом для этого объеме (ст. 1191 ГК РФ). Таким образом, полагаем возможным и целесообразным поддержать присоединение нашего государства к данной международной конвенции.

Литература:

1. Барков Р.А., Блинков О.Е. Формальная действительность завещания как акта реализации активной завещательной правосубъектности (сравнительно-правовой аспект) // Наследственное право. 2013. № 3. С. 42 – 48.
2. Бурдаева В.Н. Проблемные вопросы нотариального удостоверения завещания // Татищевские чтения: актуальные проблемы науки и практики. Материалы XIV Международной научно-практической конференции. 2017 С. 101-106
3. Медведев И.Г., Ярков В.В. Завещание без границ: о необходимости присоединения к международным договорам в данной сфере // Закон. 2014. № 6. С. 82 – 93.

ЦЕНзуРА В РОССИЙСКОЙ ИСТОРИИ

Гаффарова А., Сайгафаров Р.

Студенты 3 курса юридического факультета

ФГБОУ ВО «Башкирский государственный университет»

Научный руководитель – ст. преподаватель *Ишмухаметов А.Х.*

Ключевые слова / Key words: государство / state, законодательство / the law, история / history, цензура / censorship.

Цензура является одним из ключевых элементов влияния государства на общество. Если рассматривать такое понятие как цензура в широком смысле, то под ней понимается институт политического контроля, который осуществляется непосредственно государственным аппаратом.

В истории России цензура впервые появляется в средневековье. Упоминания о цензуре в отношении религиозной литературы содержатся в Стоглаве 1551 г. Первые же государственные органы были учреждены 16 сентября 1796 г. указом Екатерины II в целях «прекращения разных неудобств, которые встречаются от свободного и неограниченного печатания книг». 21 июля 1804 г. Александром I был утвержден первый Цензурный устав и образован Цензурный комитет – цензура приобрела юридический статус и профессиональный характер [4, с. 69].

В ходе своего развития место цензуры в государстве постоянно изменялось. В разное время основополагающими функциями цензуры были контроль и регламентация, а также применение карательных санкций по

отношению к авторам. Цензура развивалась в зависимости от политической обстановки в стране. В результате развития сложились отдельные виды цензуры, среди которых можно выделить иностранную, духовную, военную цензуру, за которые отвечали различные ведомства.

Новым этапом в истории Российской цензуры является приход советской власти. 28 января 1918 г. принят декрет «О революционном трибунале печати», которым вводилась военная цензура, в начале 20-х годов сформированы государственные органы, осуществляющие цензурные функции. Цензура получила статус, при котором она осуществляла абсолютный контроль за всеми областями общественной жизни.

В конце XX века отношение к цензуре получило резко негативных характер. Это отразилось и на законодательных актах, принимаемых государством. Первым таким актом стал Закон СССР «О печати и других средствах массовой информации», принятый 12 июня 1990 г. [3]. С принятием данного акта можно говорить о норматив-

ном закреплении свободы слова и свободы печати.

Согласно Закону РФ «О средствах массовой информации» цензура массовой информации (ст. 3) – требование к редакции СМИ со стороны должностных лиц, государственных органов, организаций, учреждений или общественных объединений предварительно согласовывать сообщения и материалы (кроме случаев, когда должностное лицо является автором или интервьюируемым), а равно наложение запрета на распространение сообщений и материалов, их отдельных частей [2].

Данный закон непосредственно запрещает предварительную и последующую цензуру. Данная формулировка была разработана законодателем дабы обеспечить полную самостоятельность редакторской деятельности, а также исключить возможность уничтожения готовой печатной продукции.

Одним из главных шагов по закреплению недопустимости цензуры в РФ следует считать внесение данного положения в Конституцию РФ.

А именно Конституция РФ гласит: «Гарантируется свобода массовой информации. Цензура запрещается» (ч. 5 ст. 29) [1].

В тоже время стоит указать на тот факт, что недопустимо злоупотребление свободой слова, если это порочит иную личность, а также могут устанавливаться определенные ограничения в случаях введение военного и чрезвычайного положения. Некоторые огра-

ничения свободы слова могут устанавливаться на законодательном уровне, например, государственная тайна.

Подводя итог, можно сделать вывод, что в начале 1990-х гг. новый этап развития Российского государства, который вызвал реформирование институтов общественной и политической жизни, привели к пониманию того, что необходима смена характера отношений, которые сложились за долгую историю между государственным аппаратом, который стремился контролировать информационные потоки, с одной стороны, СМИ, а также непосредственно населением, которое желало получать наиболее разнообразную и правдивую информацию, с другой. Закон РФ «О средствах массовой информации» в свою очередь дал легитимное определение цензуры, а также закрепил права и обязанности журналистов.

Список литературы:

1. Конституция Российской Федерации (принята всенародным голосованием 12.12.1993) // Российская газета. – 1993. – N 237 (ред. от 21.07.2014 // Собрание законодательства РФ. – 2014. – N 30. – Ст. 4202).
2. Закон РФ от 27.12.1991 N 2124-1 «О средствах массовой информации» (ред. от 29.07.2017) // Российская газета. – 1992. – N 32.
3. Закон СССР от 12.06.1990 N 1552-1 «О печати и других средствах массовой информации» // Ведомости СНД СССР и ВС СССР. – 1990. – N 26. – Ст. 492 (утр. силу).
4. Чирскова И.М. Цензура как историко-культурный феномен в России // Закон. – 2015. – N 3. – С. 67 – 70.

УДК 342

ПРОБЛЕМЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ОРГАНОВ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ И ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ

И.И. Гизатуллина

студент 4 курса юридического факультета
Башкирский государственный университет Стерлитамакский филиал

Е.З. Суфьянова

ст. преподаватель кафедры конституционного и муниципального права
Башкирский государственный университет Стерлитамакский филиал

В данной статье рассматривается конституционный принцип самостоятельности органов местного самоуправления, а также проблемы взаимодействия органов местного самоуправления с органами государственной власти.

Ключевые слова: органы местного самоуправления, проблемы, взаимодействие.

This article deals with the constitutional principle of independence of local self-government bodies, as well as the problems of interaction of local government with state authorities.

Keywords: local self-government bodies, problems, interaction.

Согласно статье 12 Конституции РФ, в РФ признается и гарантируется местное самоуправление, которое в пределах своих полномочий самостоятельно. Органы местного самоуправления не входят в систему органов государственной власти.

Деятельность органов местного самоуправления и органов государственной власти строится на определенных принципах, к которым относят принцип законности, добровольности, учета совместных интересов и взаимной ответственности, сохранения независимости муниципальной власти.

Данные органы тесно взаимодействуют друг с другом.

Согласно части 2 статьи 132 Конституции РФ, органы местного самоуправ-

ления могут наделяться законом отдельными государственными полномочиями. Государство передает для осуществления этого необходимые материальные и финансовые средства. Реализация таких полномочий подконтрольна государству. Субъекты РФ вправе принимать законы, которые регулируют отдельные вопросы наделяния государственно-властными полномочиями органов местного самоуправления.

На практике имеются многочисленные случаи несоблюдения законной процедуры наделяния органов местного самоуправления отдельными государственными полномочиями. Причем это происходит как на федеральном, так и на региональном уровне.

Как правило, это связано с тем, что органы местного самоуправления не деляются государственно-властными полномочиями без надлежащего финансирования. Все это приводит к тому, что такой правовой институт, как институт местного самоуправления становится чисто декларативным, безжизненным.[3, с.128].

Следующая проблема заключается в том, что на практике наблюдается тенденция к подавлению способности местного самоуправления самостоятельно формировать органы местного самоуправления, решать вопросы местного значения.

В ч. 5 ст. 74.1 ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в РФ» подчеркивается, что только при согласии высшего должностного лица субъекта Российской Федерации в установленных случаях может быть принято решение об удалении главы муниципального образования в отставку.[4, с.278].

По нашему мнению, такое положение нарушает конституционный принцип самостоятельности местного самоуправления, так как позволяет органам государственной власти вмешиваться в порядок назначения и освобождения от должности должностных лиц органов местного самоуправления.

Таким образом, на конституционном уровне закреплено то, что органы местного самоуправления самостоятельны и не входят в систему органов

государственной власти. На практике имеются определенные проблемы взаимодействия органов местного самоуправления и органов государственной власти. В частности, это проявляется в том, что органы местного самоуправления наделяются государственно-властными полномочиями без надлежащего финансирования. Также существует проблема подавления способности местного самоуправления самостоятельно формировать органы местного самоуправления.

Список использованных источников

1. «Конституция Российской Федерации» (принята всенародным голосованием 12.12.1993) (с учетом поправок, внесенных Законами РФ о поправках к Конституции РФ от 30.12.2008 N 6-ФКЗ, от 30.12.2008 N 7-ФКЗ, от 05.02.2014 N 2-ФКЗ, от 21.07.2014 N 11-ФКЗ)
2. Федеральный закон от 06.10.2003 N 131-ФЗ(ред. от 03.04.2017)»Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации»// «Собрание законодательства РФ», 06.10.2003, N 40, ст. 3822.
3. Анимца Е.Г., Тертышный А.Т. Основы местного самоуправления. М., 2015. с.128-133.
4. Варфоломеев А. Г. Взаимодействие государственных органов власти и органов местного самоуправления в решении проблем развития муниципальных образований // Молодой ученый. – 2014. – №19. – С. 278-280.
5. Гриценко Е.В. Координация и контроль в системе взаимоотношений органов регионального и муниципального управления в Российской Федерации // Муниципальное право. – 2015.- N 4. -С. 31-35.

© И.И. Гизатуллина, 2017

МЕЖДУНАРОДНОЕ – ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОБОРОТА ГМО

Валиахметова Д. Д.

студент 5 курс, факультет «Юридический»

Стерлитамакский филиал Башкирский Государственный Университет,

Научный руководитель Ст. преподаватель *Ишмухаметов А. Х.*

Статья рассматривает опыт международно-правового регулирования оборота генетически модифицированной продукции в целях защиты продовольственного рынка от несанкционированного проникновения продуктов генной инженерии, ее бесконтрольного распространения и использования.

Ключевые слова: генномодифицированные продукты, биологическая безопасность, международные стандарты.

Большое внимание к ГМО в последнее время связано с демографической ситуацией (рост населения к 2030 году составит 8 млрд.), связанную с поиском и созданием новых направлений получения продуктов питания в неограниченных объемах. Решением данной проблемы стало создание учеными-генетиками генетически модифицированных или трансгенных продуктов. В связи с этим немаловажное значение приобретает регулирование вопросов производства, использования и распространения генетически модифицированной продукции на международно-правовом уровне.

В 1992 г. Россия подписала Декларацию Рио (Rio Declaration) и должна придерживаться «Принципа 15», провозглашенного ООН: «Бремя доказывания безопасности новой технологии, вида деятельности или продукта, в том числе и продвигаемых на рынок для широкого потребления, лежит на ини-

циаторе такой деятельности, разработчике или создателе технологии или продукта» и предъявлять жесткие требования неоспоримого и полного доказательства безопасности выращивания и использования ГМО на своей территории [1].

29 января 2000 г. в Монреале подписан Картахенский протокол по биобезопасности к Конвенции о биологическом разнообразии [2]. Целью его «обеспечение надлежащего уровня защиты в области безопасной передачи, обработки и использования организмов, являющихся результатом применения современной биотехнологии и способных оказать неблагоприятное воздействие на сохранение и устойчивое использование биологического разнообразия, с учетом также рисков для здоровья человека и с уделением особого внимания трансграничному перемещению».

Конвенция о доступе к информации, участии общественности в про-

цессе принятия решений и доступе к правосудию по вопросам, касающимся окружающей среды (Орхуская конвенция) от 25 июня 1998 г. возлагает на государства обязанность обеспечить общественности право на доступ к информации, на участие в процессе принятия решений и на доступ к правосудию по вопросам, касающимся окружающей среды[3].

На международной конференции ВОЗ в Бангкоке, состоявшейся в 2001 г., «Новые биотехнологии в области продовольствия и сельского хозяйства: наука, безопасность, общество» были приняты требования интенсифицировать исследования связи проблемы ГМО с биоразнообразием, сохранением природы.

Определенные меры в отношении контроля за производством, оборотом и использованием ГМО осуществляются в рамках СНГ и Евразийского экономического союза. В 2006 г. принят Модельный закон СНГ «О безопасности деятельности, связанной с генетически модифицированными организмами».

В рамках ЕАЭС с 2010 г. Начала функционировать единая нормативно-правовая база, регулирующая импорт пищевой продукции в ТС из других стран мира. Ключевые нормативно-правовые документы, обеспечивающие регулирование импорта продовольствия на территории стран ЕАЭС в целом и ГМ-продукции в частности, изложены в решениях Комиссии Таможенного союза, принятых в 2010–2012 гг. и полностью вступивших в силу с 1 июля 2013 г.

Таким образом, развитие технологического прогресса по увеличению объемов производства сельхоз-культур является необходимым условием для решения проблемы обеспечения сельскохозяйственной продукцией населения планеты. Важно, чтобы продукты питания, произведенные с использованием генной инженерии, не оказали негативного воздействия на здоровье человека. Поэтому целесообразно увеличить финансирование на проведение научных опытов на безопасность ГМО, усилить контроль за оборотом, юридические требования и ответственность в области государственного регулирования генно-инженерной деятельности.

Использованные источники:

1. “Конвенция о биологическом разнообразии” (Заключена в г. Рио-де
2. Жанейро 05.06.1992)//Собрание законодательства РФ. 6 мая 1996 г. N 19. Ст. 2254.
3. «Картахенский протокол по биобезопасности к Конвенции о биологическом разнообразии» (Подписан в г. Монреале 29.01.2000) :[Электронный ресурс] Режим доступа : <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=INT;n=8043;dst=100036#0> (Дата обращения: 19.09.2017).
4. «Конвенция о доступе к информации, участии общественности в процессе принятия решений и доступе к правосудию по вопросам, касающимся окружающей среды»(Заключена в г. Орхусе 25.06.1998):[Электронный ресурс] Режим доступа:<http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=INT&n=6223&dst=0&profile=UNIVERSAL&mb=LAW&div=INT&BASENODE=&SORTTYPE=0&rnd=285391.124522> (Дата обращения: 18.09.2017).

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО ОРГАНОВ ПРОКУРАТУРЫ

Ильина Э.Р.

Студент 4 курса юридического факультета СФ БашГУ

Научный руководитель: ст.преподаватель юридического факультета

СФ БашГУ *Ишмухаметов А.Х.*

Аннотация: В статье проводится анализ международного сотрудничества органов прокуратуры, определяются проблемы взаимодействия, предлагаются пути их решения.

Ключевые слова: международное сотрудничество; международные отношения; международная преступность; борьба с преступностью.

INTERNATIONAL COOPERATION OF PROSECUTOR'S AUTHORITIES

Annotation: The article analyzes the international cooperation of the prosecution, defines the interoperability problems and suggests some solutions.

Key words: international cooperation; international relationships; international crime; fight against crime.

В связи с усилением международных связей, государства активно сотрудничают в различных сферах жизни общества, чтобы совместно бороться с преступными элементами. Одним из приоритетных направлений деятельности прокуратуры Российской Федерации является взаимодействие с органами и учреждениями иностранных государств, а также международными организациями, что закреплено в ст.2 Федерального закона «О прокуратуре Российской Федерации» от 17.01.1992г. № 2202-1¹ и п.1.1. Приказа Генпрокуратуры РФ «Об организации международного сотрудничества органов прокуратуры Российской Федера-

ции» от 12.03.2009 № 67.² Генеральной прокуратурой РФ сегодня заключено более трехсот соглашений и договоров о международном сотрудничестве органов прокуратуры. Так, с 1992 г. действует многостороннее Соглашение о правовой помощи и сотрудничестве между органами прокуратуры Республики Беларусь, Казахстан, Кыргызстан, Российской Федерации. По этому Соглашению Стороны обязуются оказывать друг другу помощь по следующим вопросам: выполнение надзорных функций, связанных с расследованием преступлений, рассмотрение вопросов о реабилитации незаконно

1 Федеральный закон «О прокуратуре Российской Федерации» от 17.01.1992г. № 2202-1 (в ред. от 18.07.2003г.) // «Российская газета», № 39, 18.02.1992.

2 Приказ Генеральной прокуратуры РФ от 12 марта 2009 г. N 67 «Об организации международного сотрудничества органов прокуратуры Российской Федерации». // СПС Консультант Плюс.

осужденных и репрессированных лиц, содействие в розыске без вести пропавших, пересылка материалов прокурорско-следственной деятельности и т.д. В рамках указанного сотрудничества заключены различные соглашения, такие, как Программа сотрудничества государств-участников СНГ в борьбе с торговлей людьми; Соглашение о создании Единой информационной базы нормативно-правовых актов государств-участников СНГ; Договор государств-участников СНГ о противодействии легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию терроризма; Соглашение о сотрудничестве государств-участников СНГ в борьбе с незаконным оборотом огнестрельного оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ и взрывных устройств и многие другие.

Несмотря на то, что идет активная деятельность по заключению договоров и реализации их положений, отметим, что достигнутого совершенно недостаточно, для успешной координации в борьбе с преступностью. По мнению Исполнительного секретаря СНГ С.Н. Лебедева «требуется дальнейшее совершенствование тактики борьбы с организованной транснациональной преступностью, внедрение современных научно-технических достижений, четкая реализация достигнутых договоренностей.»³ Он также указывает, что все же, самой важной проблемой в данной области междуна-

родного взаимодействия является непосредственно четкая реализация положений, закрепленных в договорах и соглашениях. Несомненно, наладить процесс международного сотрудничества на практике – нелегкая задача, но без реализации договоренностей их значение полностью нивелируется, то есть необходимо разрабатывать и внедрять «организационно-технические правила взаимодействия.»⁴ Так, эффективная форма взаимодействия прокуратур – это проведение совместных научно-практических семинаров и конференций по актуальным проблемам прокурорского надзора.⁵

Генеральная прокуратура Российской Федерации в соответствии с возложенными на нее задачами активно участвует в международном сотрудничестве и эффективно применяет нормы международных договоров, направленные на оказание взаимной правовой помощи.

Использованные источники:

1. Федеральный закон «О прокуратуре Российской Федерации» от 17.01.1992г. № 2202-1 (в ред. от 29.07.2017г.) // «Российская газета», № 39, 18.02.1992.
2. Приказ Генеральной прокуратуры РФ от 12 марта 2009 г. N 67 «Об организации международного сотрудничества органов прокуратуры Российской Фе-

⁴ Р.С. Усубов. Совершенствование национальной правовой базы и правоприменительной практики – необходимые условия повышения эффективности международного сотрудничества органов прокуратуры. // Прокурорская и следственная практика №2 (45), 2011. С.19

⁵ И.В. Задорожная. Сотрудничество российских и зарубежных правоохранительных структур в части осуществления контроля сферы банковских услуг // Сервис в России и за рубежом. 2012. №12. С.67.

³ С.Н. Лебедев. 20 лет инновационного развития. // Прокурорская и следственная практика №2 (45), 2011. С.9.

- дерации» (в ред.22.07.2011). // СПС Консультант Плюс.
3. И.В. Задорожная. Сотрудничество российских и зарубежных правоохранительных структур в части осуществления контроля сферы банковских услуг // Сервис в России и за рубежом. 2012. №12. С.66-74
 4. С.Н. Лебедев. 20 лет инновационного развития. // Прокурорская и следственная практика №2 (45), 2011. С.5-9.
 5. Р.С. Усубов. Совершенствование национальной правовой базы и правоприменительной практики – необходимые условия повышения эффективности международного сотрудничества органов прокуратуры. // Прокурорская и следственная практика №2 (45), 2011. С.17-21.

НАСЛЕДОВАНИЕ ИМУЩЕСТВА

Сабитова А.Ф. Ибрагимова А.Р.

Студент №V курса Стерлитамакского филиала
Башкирского государственного университета
руководитель – к.ю.н., доцент *Бердегулова Л.А.*

Ключевые слова / keywords: наследование / succession, очередность наследования / order of succession, коллизионные нормы / conflict of law rules.

Отличительной чертой глобализации является активный рост и расширение не только международных экономических и торговых, но и общественных отношений между людьми. Так, быстрый рост миграции населения порождает множество контактов между людьми разных государств, что в конкретном выражении проявляется в росте числа международных браков, международного усыновления и наследования с иностранным составом.

Международные наследственные отношения проявляются в том, что наследуемое имущество может находиться за границей, место жительства наследодателя или наследника тоже — за границей. Участники наследственных правоотношений могут иметь гражданство иностранного государства, но постоянно проживать на территории своей страны. Возможны многие другие варианты, связывающие наследственные отношения с двумя и более правопорядками.

В таких ситуациях участникам наследственных отношений, органам нотариата и суду необходимо применять

не только материально-правовые нормы о наследовании, действующие в отдельных государствах, но и коллизионные нормы, определяющие, право какого государства подлежит применению к наследственным отношениям с иностранным элементом.

При наличии коллизий права интересы участников наследственных отношений с иностранным элементом должны быть защищены соответствующим образом [1, с. 235].

Национальное законодательство по наследственным отношениям в разных государствах сильно различается и, как следствие, унификация норм наследственного права является достаточно проблематичной.

И сегодня в государствах мира по-разному определяются: круг законных наследников и наследников по завещанию и закону, завещательная дееспособность, формы и виды распоряжений на случай смерти, процесс перехода наследственного имущества к наследникам, распределение наследственной массы.

В зависимости от источника коллизионных норм выделяют общий и до-

говорной режимы определения применимого права.

В международном частном праве России применимое право определяется следующим образом: наследование движимого имущества регулируется правом страны по месту последнего места жительства наследодателя, а наследование недвижимости - правом страны по месту ее нахождения (п. 1 ст. 1224 ГК РФ).

Данная коллизионная норма применяется как к наследованию по закону, так и к наследованию по завещанию, при условии что отсутствует международный договор которым предусматривается иное.

Коллизионные нормы, действующие в России, в большинстве случаев при регулировании наследственных отношений с внешним элементом приводят к применению российского материального права. Для этого достаточно, чтобы наследодатель скончался, имея место жительства в России, либо оставил недвижимое имущество, находящееся на территории РФ или внесенное в государственный реестр Российской Федерации.

Однако следует иметь в виду, что международным соглашением Российской Федерации с иностранным государством могут быть установлены иные коллизионные правила. В этом случае они имеют приоритет по отношению к нормам международного частного права, содержащимся во внутренних источниках, и должны применяться для определения компетентных норм материального права. Речь идет, таким образом, о договорном

режиме определения применимого к наследованию права [2, с. 162].

В России в отношении наследования иностранцами действует принцип «национального режима». Это означает, что иностранные граждане и лица без гражданства могут на общих основаниях с российскими гражданами наследовать и завещать имущество.

Иностранные лица, кроме того имеют право обращаться в суды Российской Федерации для защиты своих оспариваемых или нарушенных наследственных прав и законных интересов, пользуясь процессуальными правами и выполняя процессуальные обязанности наравне с российскими гражданами и организациями [1, с. 236].

Таким образом, наследственные отношения в международном частном праве являют собой довольно сложную систему разнообразных институтов, сложности регулирования которых обусловлены значительными отличиями норм в национальных правовых системах, отсутствием единых унифицированных материальных норм, а также ограниченным арсеналом национальных коллизионных принципов.

Литература

1. Ерохина Ю.Е., Тарасова Ю.И. Особенности наследственных отношений в международной сфере: коллизии взаимопонимания // Экономика и управление. 2014. № 16. С. 234 – 237.
2. Машовец А.О., Медведев И.Г. Настольная книга нотариуса: В 4 т. / под ред. И.Г. Медведева. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Статут, 2015. Т. 4: Международное частное право, уголовное право и процесс в нотариальной деятельности. 287 с.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ТРУДОВЫХ КОНТРАКТОВ НА ТЕРРИТОРИИ ИТАЛИИ

Синебухова А.А., Файзуллина Л.М.

Студенты 5 курса

Стерлитамакского филиала Башкирского государственного университета

Научный руководитель – к.ю.н., доцент **Бердегулова Л.А.**

Ключевые слова / keywords: трудовой контракт / employment contract, работник / employee, трудовые отношения / labor relations.

Трудовое законодательство любой страны носит сложный характер и является комплексным образованием, состоящим из норм частного и публичного характера.

Трудовой контракт – основной документ, заключаемый между работником и работодателем при приеме на работу, регулирующий все аспекты, согласно которым работодатель обязуется обеспечивать достойные условия труда наняемому работнику и своевременно выплачивать заработную плату, а работник, со своей стороны, обязуется выполнять качественно и в срок собственные профессиональные обязанности [1, с. 31].

В Италии, если трудовой контракт между работодателем и работником заключается на срок, превышающий 3 года, он носит название постоянного. В противном случае, если работодатель и работник заранее устанавливают дату прекращения трудовых отношений, договор называется кратковременным или срочным.

До 28 июня 2012 года, до принятия реформы Форнеро, в предыдущем трудовом законодательстве существовала

необходимость со стороны работодателя конкретно указывать причины технического, производственного или организационного характера, согласно которым работодатель не может заключить с нанимаемым им работником постоянный трудовой договор.

Обязательство указывать в трудовом договоре причину, которая привела к подписанию срочного трудового контракта остается и сегодня, но не во всех случаях. Так, работодатель больше не обязан объяснять государству причину, по которым он не может или не желает заключать постоянный трудовой контракт с новым сотрудником. При «первом знакомстве» работодателя с сотрудником разрешается без объяснений заключать договор, продолжительностью не более 12 месяцев. По истечению этого контракта работодатель решает, стоит ли с сотрудником, нанятым методом прямого набора или с помощью агентства по трудоустройству, заключать постоянный контракт.

Между окончанием предыдущего контракта и заключением нового между теми же сторонами должны пройти,

по крайней мере, 60 дней (90, если предыдущий контракт имел продолжительность более 6 месяцев).

При заключении коллективного договора эти периоды можно сократить, соответственно, до 20 и до 30 дней (опять же, в зависимости от того, на какой срок был заключен первый срочный контракт).

Пролонгацией договора называется отсрочка даты завершения (перемещение на более поздний срок) трудовых отношений между работником и работодателем, обусловленная производственной необходимостью.

В Италии разрешается пролонгировать срочный трудовой договор только единожды.

Продление договора по факту означает, что срочный контракт может фактически длиться на 30 дней больше, после истечения срока, прописанного в договоре, для контрактов продолжительностью менее шести месяцев (на 50 дней для контрактов, продолжительностью более 6 месяцев).

Работодатель, который желает совершить фактическое продление контракта, должен сообщить в центр занятости об изменении сроков, первоначально предусмотренных договором при установлении трудовых отношений.

Реформа Форнеро подтвердила общую продолжительность краткосрочных трудовых отношений: 36 месяцев, включая любые периоды прерывания занятости.

Отметим, что преобразование срочных контрактов в постоянные контракты до истечения срока является нелегитимным.

Реформа Форнеро продлила период времени, полезный для подачи апелляций при разрыве работодателем срочных трудовых договоров без наличия веских причин. В настоящее время срок подачи апелляций составляет 120 дней после прекращения трудовых отношений.

Краткосрочные трудовые договоры могут заключать все иностранцы, имеющие вид на жительство, который позволяет работать в Италии.

Иностранцу, который заключил срочный трудовой договор, выдается вид на жительство сроком на один год. В любом случае, завершение срочного контракта не влечет за собой утрату права на легальное проживание в Италии. Вид на жительство будет действителен до конца срока, а затем может быть продлен, в случае подписания нового контракта.

В случае отсутствия нового контракта иностранцу будет выдан вид на жительство для ожидания занятости, действительный в течение одного года [2, с.11].

Таким образом, особенности заключения трудовых контрактов на территории Италии определяются спецификой национального трудового законодательства.

Литература:

1. Батусова Е.С. Правовое регулирование срочных трудовых договоров в России и некоторых зарубежных странах: монография / отв. ред. Ю.П. Орловский. М.: КОНТРАКТ, 2015. 132 с.
2. Манги Бруно. Изменения и константы в сфере трудовых отношений в Италии // Уровень жизни населения и регионов. 2013. № 10. С.11-12.

ПРАВОВОЕ ПОЛОЖЕНИЕ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Шарипова В.В., Уматов А.Х.

Студент 3 курса

Стерлитамакского филиала Башкирского государственного университета

Руководитель – *Бердегулова Л.А.*

Ключевые слова / keywords: иностранный гражданин / a foreign citizen, лицо без гражданства / person without citizenship, миграция / migration.

Главным понятием, характеризующим процессы мирового развития XXI века стала глобализация. Ее суть – усложнение и расширение взаимозависимости и взаимосвязи людей, государств, которые выражаются в процессах формирования планетарного информационного пространства, товаров и рабочей силы, мирового рынка капиталов, в интернационализации проблем техногенного воздействия на природную среду, межконфессиональных и межэтнических конфликтов и безопасности. Глобализация охватывает практически все сферы общественной жизни, в том числе и миграционные процессы. Миграционные отношения требуют четкого и надлежащего правового регулирования в целях сохранения безопасности государства, защиты прав и свобод своих граждан[3, с.36].

В Конституции России закреплено право каждого находится на территории России на законных основаниях, на свободу передвижения, выбора места пребывания и жительства, а также свободного выезда за пределы страны

(ч. 1, 2 ст. 27), Положениями статей 13, 14, 21, 28 Конституции РФ обеспечивается мирное сосуществование на территории России мигрантов различной расовой, национальной, идеологической, религиозной принадлежности, недопустимость умаления их достоинства, свободы совести и убеждений.

В Конституции иностранным гражданам и лицам без гражданства не только предоставлены права, но на них возложены и обязанности, аналогичные обязанностям российских граждан, за исключением случаев, предусмотренных федеральным законом или международным договором РФ (ч. 3 ст. 62 Конституции РФ). Так, к числу конституционных обязанностей мигрантов относится обязанность по уплате налогов и сборов, сохранения природы и окружающей среды, бережного отношения к богатствам природы.

Федеральный закон «О правовом положении иностранных граждан в Российской Федерации» является основным законом, регламентирующим отношения между мигрантами и органами государственной власти,

и органами местного самоуправления [1, с.9].

Иностранным гражданам гарантируются на территории Российской Федерации неприкосновенность личности, неприкосновенность жилища, свобода совести и вероисповедания. Иностранцы, постоянно проживающие на территории Российской Федерации, как и граждане Российской Федерации, пользуются в полном объеме личными и социально-экономическими правами (право на охрану здоровья, на получение пособий, пенсий и на другие формы социального обеспечения на общих основаниях с гражданами Российской Федерации). В то же время лица, постоянно проживающие в Российской Федерации на законных основаниях, имеют право на медицинскую помощь наравне с гражданами Российской Федерации, на получение в пользование жилого помещения в домах государственного и общественного жилищного фонда, жилищно-строительных кооперативов, на получение образования, на обращение в суд и иные государственные органы для защиты своих прав. Одними из немногих прав, в которых лица, не имеющие гражданства Российской Федерации, существенно ограничены, являются политические права и свободы. Данные ограничения вытекают из самой природы гражданства, которое подразумевает стойкую правовую связь лица с государством, гражданином которого он является, а также обратную связь государства. По своей

природе и сути политические права неразрывно связаны с управлением государственными делами, с участием в политической жизни государства, следовательно, на обладание ими могут претендовать только граждане государства.

Иностранцы могут работать в качестве рабочих и служащих или заниматься иной трудовой деятельностью на общих основаниях с гражданами Российской Федерации. Однако статус иностранного работника, который прибыл на территорию РФ для осуществления трудовой деятельности, не является однородным. В трудовой сфере его правовое положение зависит от:

- порядка въезда на территорию РФ (визовый или безвизовый);
- условий нахождения на территории РФ [2, с.125].

Закон об иностранцах выделяет три формы законного нахождения на территории РФ лиц, которые вправе осуществлять трудовую деятельность: временное пребывание; временное проживание; постоянное проживание.

На лиц, постоянно проживающих на территории России, распространяется национальный режим осуществления трудовых прав, то есть они имеют те же трудовые права, что и граждане РФ, за исключением случаев, установленных законом. Действующее законодательство не содержит для них каких-либо особых норм о привлечении к труду, нет требований о необходимости получения дополнительных разрешительных документов.

Лица, временно проживающие и временно пребывающие в РФ, вправе заниматься трудовой деятельностью только при соблюдении правил осуществления такой деятельности, которые содержатся в действующем законодательстве. Например, в соответствии с п.5 ст.13 ФЗ «О правовом положении иностранных граждан в Российской Федерации» иностранные граждане не имеют права осуществлять трудовую деятельность вне пределов субъекта РФ, на территории которого им разрешено временное проживание.

Один из наиболее серьезных, если не главный порок действующего законодательства, регулирующего правовое положение иностранных граждан в Российской Федерации, состоит в том, что оно игнорирует реальную ситуацию и не содержит никаких переходных положений, призванных регулировать положение иностранцев и лиц без гражданства, въехавших в Российскую Федерацию в предшествую-

щие годы на законных основаниях, применительно к действовавшему в тот период законодательству.

Таким образом, в российском законодательстве закреплён принцип национального режима с определенными изъятиями. Дифференцированное обращение с негражданами допускается, как правило, лишь в том случае, если в его основе лежат разумные и объективные критерии и если оно направлено на достижение законных целей.

Литература:

1. Алтыбаев К.А. Правовое положение иностранцев в международном частном праве (на материалах судебной практики) // Вестник Омского государственного университета. – 2016. – № 4. – С. 9-12.
2. Галушкин А.А. Актуальные вопросы правового положения иностранных граждан в Российской Федерации // Вестник РУДН. – 2013. – № 4. – С.125-133.
3. Репникова Ю.В. О некоторых вопросах соотношения правоспособности и дееспособности иностранных граждан // Вестник Волгоградской академии МВД России. – 2015. – № 4 (35). – С. 36-39.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ

Мовчанюк А.В.

к.е.н., викладач кафедри публічного управління та адміністрування,
Уманський національний університет садівництва

Ключові слова / Key words: державне управління / public administration, децентралізація / decentralization, місцеве самоврядування / local governments.

Тема децентралізації державного управління в Україні не є новою, а перебуває на порядку денному з перших років створення української державності. Рафікована Верховною Радою України у вересні 1997 року Європейська хартія місцевого самоврядування засвідчила відданість держави щодо вибору моделі європейських стандартів управління.

Сьогодні більшість європейських країн має високий рівень децентралізації. Владні повноваження щодо питань розвитку територій та регіонів делегуються органам місцевого самоврядування. Саме вони вирішують найважливіші суспільні питання, що сприяє активному залученню громадян до діяльності місцевих органів влади. Отже, вивчення європейського досвіду децентралізації влади надзвичайно актуальне для України. Адже побудова партнерських відносин між органами державної влади та органами місцевого самоврядування сприяє подальшому демократичному розвитку країни

Внутрішньополітичний розвиток держави та зовнішня ситуація навколо України загострили питання децен-

тралізації влади – передачу повноважень та ресурсів на нижчі рівні публічного управління, особливо у 2014 році. 1 квітня 2014 року Кабінетом Міністрів України було прийнято Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади [1].

Існуюча на сьогодні в Україні система місцевого самоврядування не задовольняє потреб суспільства. Функціонування органів місцевого самоврядування у більшості територіальних громад не забезпечує створення та підтримку сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання населенню органами місцевого самоврядування, утвореними ними установами та організаціями високоякісних і доступних адміністративних, соціальних та інших послуг на відповідних територіях. Починаючи з 1991 року чисельність сільського населення зменшилася на 2,5 млн. осіб, а кількість сільських населених пунктів – на 348 одиниць, при цьому, кількість сільських рад збільшилася на 1067 одиниць. В Україні утворено

близько 12 тис. територіальних громад, у більш як 6 тис. громад чисельність жителів становить менш як 3 тис. осіб, з них у 4809 громадах – менш як 1 тис. осіб, а у 1129 громадах – менш як 500 осіб, у більшості з них не утворено виконавчі органи відповідних сільських рад, відсутні бюджетні установи, комунальні підприємства тощо [3]. Органи місцевого самоврядування таких громад практично не можуть здійснювати надані їм законом повноваження.

Оскільки за існуючої системи державотворення – управління занадто сконцентроване в центрі, не вистачає ресурсів і, відповідно, функціонування виконавчої влади на місцях є не досить динамічним, спостерігаються суперечності між місцевими органами влади, і, як результат – відчуженість людей від неї. Тому, проведення структурних реформ дасть змогу досягти стійкого економічного ефекту за умови гармонізації пріоритетів і етапів зазначених реформ із реформою місцевого самоврядування та територіальної організації влади.

Децентралізація виступає однією з форм розвитку демократії, що дозволяє при збереженні держави та її інститутів, розширити місцеве самоврядування, активізувати населення на вирішення власних потреб та інтересів, звузити сферу впливу держави на суспільство, замінюючи цей вплив механізмами саморегуляції, виробленими самим суспільством. Для ефективного розв'язання

питань місцевого значення потрібна модель, яка б забезпечувала необхідну єдність державної влади з одночасною самостійністю територіальних громад.

Реформування місцевого самоврядування означає створення реальної організаційної та фінансової спроможності територіальних громад, а це вимагає трансформації базового рівня системи адміністративно – територіального устрою. На меті формування суб'єкта місцевого самоврядування – територіальної громади, яка мала б необхідні правові, фінансові та інші ресурсні можливості. Створивши належні умови, надавши необхідні повноваження і забезпечивши ресурс для їх виконання, саме на рівні громади можливо організувати якісне і прозоре надання більшості адміністративних послуг [2, с.17].

На шляху процесів децентралізації влади в Україні, актуальним є досвід країн – членів ЄС щодо розподілу завдань та компетенції публічної адміністрації. Сучасні тенденції організації публічної адміністрації країн Європейського Союзу базуються на демократичній децентралізації влади, що здійснюється шляхом передання достатніх повноважень на найближчий до людей рівень влади.

Отже, основними цілями децентралізації є: надання необхідних і якісних послуг громадянам та юридичним особам; наближення послуг до їх споживачів (субсидіарність); досягнення прозорості дій публічної адміністрації

та залучення громадян до прийняття рішень; консолідація бюджетів.

Література

1. Концепція реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 333-р.
2. Мельничук А. Децентралізація влади: реформа №1. – К.: ЦОП «Глобус» – 2016. – 35 с.
3. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/>

К ВОПРОСУ О ДЕТЕРМИНАНТАХ, СПОСОБСТВУЮЩИХ СОВЕРШЕНИЮ ПРЕСТУПЛЕНИЙ В СФЕРЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК В УКРАИНЕ

Дараган В.В.

кандидат юридических наук

Днепропетровский государственный университет внутренних дел

В докладе выделены детерминанты, способствующие совершению преступлений в сфере государственных закупок.

Ключевые слова: детерминанты, преступление, государственные закупки.

ные закупки.

Keywords: determinants, crime, public procurement.

Предупреждение экономической преступности должно быть основано на своевременном выявлении и нейтрализации ее причин и условий и рассматриваться в качестве одного из важнейших направлений предупредительной работы как государственных (правоохранительных и контролирующих) органов, так и негосударственных структур безопасности [1, с. 72].

Причины и условия, способствующие совершению экономических преступлений, достаточно многочисленными, разнообразными и обусловлены соответствующими изменениями в социально-экономической жизни общества [2, с. 60].

Мы разделяем взгляды А.Ф. Московцева и А.В. Копылова о том, что сам факт экономического нарушения или преступления в виде тех же своих признаков может быть выявлен и доказан только на основе сопоставления

наблюдаемого экономического поведения с нормативной моделью данной деятельности, которая существует, сложилась или специально формируется в голове правоприменителей в том числе под влиянием господствующих общественных настроений. Если экономическая норма естественным образом включается в правоприменительную и правоохранительную практику, то она с такой же необходимостью должна стать элементом криминальной системы при объяснении детерминации экономической преступности и объектом криминологического анализа [3, с. 165].

Причины развития коррупционных процессов, в том числе в сфере государственных закупок, связаны не с тем, что коррупция как феномен свойственна разным социально-экономическим системам, в том числе и передовым странам Запада, а при любых серьезных из-

менениях, тем более изменениях системного характера, как это произошло при смене общественно-политического строя в странах бывшего Советского Союза, эти процессы неизбежно усиливаются. Суть заключается в том, что причины коррупционных отношений в таких странах, связаны главным образом со спецификой постсоветского периода, когда коррупция стала основным каналом первоначального накопления капитала, связаны с самим способом присвоения государственной собственности [4, с. 227].

Проведенный анализ дел уголовно-производства (уголовных дел), а также научных разработок по данной проблематике позволил нам сделать вывод, что детерминантами, способствующими совершению преступлений в сфере государственных закупок, являются:

- высокий уровень коррупции среди распорядителей государственных средств;
- деформация морали распорядителей бюджетных средств как следствие процессов, происходящих в деятельности управленческого аппарата;
- неправильное применение положений законодательства или прямое его игнорирование, а также преднамеренное уклонение заказчиками от выполнения требований закона;
- отсутствие закреплённой на законодательном уровне нормы, регулирующей вопрос обязательного прохождения обучения членов тендерного комитета относительно организации и проведения торгов;
- несовершенство законодательства, регулирующего вопросы закупок товаров, работ и услуг за государственные средства;
- отсутствие у членов тендерного комитета и лиц, осуществляющих прием товаров (работ, услуг) соответствующих знаний, связанных с их профессиональной деятельностью;
- отсутствие надежного механизма привлечения к ответственности за нарушение законодательства, регулирующего вопросы закупки товаров, работ и услуг за государственные средства;
- низкий уровень контроля со стороны контролирующих органов за законностью проведения торгов;
- недостатки в организации и функционировании правоохранительных органов (кадровые просчеты, низкий уровень материального обеспечения, отсутствие четкого разграничения обязанностей по оперативному обслуживанию);
- отсутствие у работников правоохранительных органов определенных специфических знаний, которые присущи сфере государственных закупок;
- отсутствие четкого механизма взаимодействия между контролирующими органами.
- отсутствие объективных критериев оценки расходов на проведение государственных закупок;
- отсутствие реестра недобросовестных участников конкурсных торгов;
- отсутствие методологии определения потребностей заказчиков;
- отсутствие закреплённого на законодательном уровне нормирования

государственных нужд (касается за-
купки предметов роскоши);

- отсутствие мотивации и системы стимулирования кадров;
- отчуждение большей части населения от власти, в частности, от управления имуществом.

В целом можно прийти к выводу, что знание детерминантов, способствующих совершению преступлений в сфере государственных закупок позволит выработать меры, направленные на предупреждение дальнейшего совершения преступлений в указанной сфере.

Литература

1. Буров В.Ю. Теневая экономика и коррупция как формы проявления экономической преступности / В.Ю. Буров, Н.И. Атанов, В.Н. Андриянов, Т.М.

Судакова // Криминологический журнал Байкальского государственного университета экономики и права. – 2014. – № 4. – С. 65-74.

2. Титаренко О.О. Криминологічна характеристика та протидія економічним злочинам у вугільній промисловості: Монографія. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. – 2008. – 196 с.
3. Московцев А.Ф. Криминогенные детерменанты экономической преступности: вопросы теории и практики / А.Ф. Московцев, А.В. Копылов // Криминологический журнал Байкальского государственного университета экономики и права. – 2014. – № 4. – С. 162-174.
4. Долматова С.А. Коррупция в контексте первоначального накопления капитала // Государственная политика противодействия коррупции и теневой экономике в России: материалы Всерос. науч. конф., Москва, 6 июня 2007 г. – М.: Науч. эксперт, 2007. – С. 227-234.

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ НАУКИ

І.Р. Шинкаренко

кандидат юридичних наук, професор
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності
та спеціальної техніки
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Ключові слова: теорія оперативно-розшукової діяльності, поліцейська наука, юридична наука, наукознавство, завдання юридичної науки, інтеграційний підхід, інноваційний процес.

Keywords: theory of operative investigation activity, police science, law science, science of science, legal science, integrative approach, the innovation process.

Аналіз наукових досліджень за роки незалежності України показує, що спостерігається невисокий коефіцієнт системних досліджень, має місце відсутність фундаментальних наукових розробок, системних монографій як у сфері наукознавства та прикладних проблем протидії злочинності [1].

Слід погодитися з думкою, що перед системою юридичних наук сьогодні в умовах модернізації державного механізму та формування нової ефективної моделі поліцейської діяльності постає важливе завдання по оновленню свого змісту, переорієнтації на дослідження державно-правової реальності під кутом демократизації моделі функціонування держави на ґрунті принципу верховенства права [2].

Підґрунтям наукового пізнання сучасних теоретико-прикладних проблем повинно бути критичне переосмислення здобутків досліджень за роки незалежності, та запропонування новітніх підходів до шляхів їх вирі-

шення.[3]. Актуальним напрямком досліджень, є визначення місця у системі науки юридичних та поліцейських наук, взагалі, теорії оперативно-розшукової діяльності як складової поліцейської науки, зокрема. Реалізація цих досліджень повинна сприяти розвитку практики протидії злочинності на ґрунті використання гласних та негласних сил, здійснення оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій.

Відповідь на означені запитання лежить в площині визначення сучасного змісту науки взагалі та юридичної науки і її складових на ґрунті сучасних досліджень у сфері наукознавства, зокрема.

Історично юридична наука як правило мало свій розвиток у освітніх центрах до яких слід віднести Львівський університет (1661), юридичні факультети у Харкові (1805), Києві (1835), Одесі (1865), Чернівці (1875). В умовах сьогодні потужними центрами

юридичної науки є Київ, Львів, Одеса, Харків у яких зосереджено не тільки юридичні навчальні заклади та науково-дослідні установи загальноправового спрямування, але й спеціалізовані установи МВС, Національної поліції, Служби безпеки України, Прокуратури, у сфері судочинства та інших правоохоронних органів [4]. Розвиток спеціалізованих науково-дослідних центрів почався у 90-ті роки ХХ століття з набуттям незалежності України. З означеного періоду почали формуватися нові центри наукової активності у галузі юридичних наук, а саме у містах Дніпро (до 2016 року Дніпропетровськ), Запоріжжя, Івано – Франківськ, Миколаїв, Хмельницький, Ужгород та інші. Фактично реалізується теорія В.І. Вернадського, який розглядав розвиток науки у просторі, часі з визначенням її територіальних, дисциплінарних та інституційних центрів. З визначенням закономірного переміщення наукової активності у межах окремої країни та зміні лідерства наукових та освітніх установ [5, С. 20–40.].

Серед значного кола науковців падає думка, що перед юридичною наукою постає виконання таких основних завдань:

1) розвивати і поглиблювати розуміння державно-правових явищ і на цій основі прогнозувати їх майбутнє;

2) розробляти рекомендації для державної влади щодо створення і застосування нових законів та взагалі проведення раціональної юридичної політики в державі;

3) підвищувати правову культуру населення через проведення довгострокових термінових заходів освітнього, інформаційного, аналітичного, організаційного характеру [6].

Аналіз думок науковців показує, що у цій площині пріоритет належить теоретичним розробкам з теорії держави і права. Означені дослідження повинні бути спрямовані на пізнання системної сутності державно-правових явищ, оцінки та прогнозування ситуації у правовому полі, моделі оптимального урегулювання суспільних відносин у тому числі за рахунок прийняття спеціальних законодавчих актів спрямованих на нейтралізацію загроз демократії та правової державності [2].

З означеного можемо погодитися з думкою М. С.Кельмана, що одним із фундаментальних процесів розвитку вітчизняної юридичної науки є перехід від моністичної методології до філософсько-методологічного плюралізму [7, С. 148–154].

Таких поглядів також дотримуються провідні фахівці у галузі поліцейської науки країн Європи та США: Я. Холомек (Словацька поліцейська академія), Р. П. Оксториус (університет Бундесверу у м. Гамбург). Ми згодні з думкою, що на сьогодні постає низка питань, що є поліцейською наукою? Як поліцейська наука може допомогти поліцейській практиці [8, с. 77]. Як вона може формувати інноваційні підходи протидії злочинності у тому числі з використанням негласних методів та заходів під час оперативно-розшукового та кримінального провадження. Це стосується й тео-

рії оперативно-розшукової діяльності щодо змісту її об'єкта та предмета (фундаментальні дослідження), визначення ефективних інноваційних методів та заходів протидії злочинності з використанням сил та засобів ОРД (прикладні дослідження).

Аналіз наукових публікацій щодо впливу науки на розвиток практичної діяльності у всіх сферах суспільної та виробничої діяльності свідчить про закономірності інтеграції наукових знань різних галузей наукового знання та формування інноваційних підходів для вирішення існуючих проблем [9, С. 5–15; 10, С.69-73; 11, С. 31-36].

Як вбачається, розв'язання поставлених задач юридичної (поліцейської) науки у обличчі теорії оперативно-розшукової діяльності, на наш погляд, лежить у площині інтеграційного підходу до наукових знань (теорія розповсюдження інформації у соціальних системах та ін.) та використанні системного підходу до такої галузі державної діяльності як правоохоронна. Він полягає в об'єднанні окремих складових процесу в єдину систему, що підтримує узгоджену і цілеспрямовану їх взаємодію, забезпечуючи високу ефективність функціонування всієї правоохоронної системи та оперативних підрозділів Національної поліції. Ми згодні, що кожна складова інноваційного процесу складається з відповідного ланцюжку:

- освіта: фундаментальні знання (теорія держави і права, кримінальне право, конституційне право і т. ін.), знання професійного спрямування (криміна-

лістика, ОРД і т. ін.), випробування знань (тренінги, рольові ігри, практика);

- наука: фундаментальні – прикладні дослідження проблем діяльності оперативних підрозділів поліції, апробація отриманих знань;

- трансфер знань у практичну діяльність: розробка пропозицій щодо створення системи поліцейських органів; визначення місця ОРД у системі негласного розслідування, визначення функцій-задач уповноважених оперативних підрозділів; створення інноваційних технологій щодо протидії злочинності на ґрунті розробки науково-обґрунтованих методичних рекомендацій з попередження, виявлення, припинення та розслідування злочинів;

- практична діяльність: реалізація знань у практичній діяльності з протидії злочинності оперативно-розшуковими засобами на ґрунті реалізації інноваційних технологій.

Таким чином ефективність протидії злочинності оперативно-розшуковими заходами залежить від реалізації інноваційних технологій у освітньому та науково-дослідному процесі і як наслідок формування ефективної організаційної моделі оперативних підрозділів та їх відповідної структури. Означене визначає необхідність детальнішого звернення до сучасних поглядів на розвиток теорії оперативно-розшукової діяльності як галузі поліцейської науки і до основних характеристик наукового пізнання а також до особливостей її становлення в межах інтеграції у європейську поліцейську науку.

Література:

1. Фелді О. В. Сучасний стан та шляхи розвитку української юридичної науки. [Електронний ресурс]. URL: http://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=648. (дата звернення: 21.02.2017. 8:23).
2. Мурашин О. Сучасна юридична наука: проблеми і пріоритети // Газета «Університет «Україна» №1-2, 2008. [Електронний доступ]. URL: http://search.ukr.net/http://www.vmurol.com.ua / Suchasna_yuridichna_nauka_problemi_prioriteti.doc. (дата звернення: 1.10.2017. 3:15).
3. Андрейцев В. Сучасна правнича наука та освіта: на шляху до болонського процесу. [Електронний доступ]. URL: library.uira.kharkov.ua. (дата звернення: 1.10.2017. 3:40).
4. Гошовський В. Юридична освіта як основа правової системи України. – газета «Правовий тиждень». №29(102). 15 липня 2008 року.
5. Микулинский С.Р.В.И. Вернадский как историк науки // Вернадский В.И. Труды по истории науки. М.: Наука, 2002. С. 20–40.
6. Правова система України: історія, стан та перспективи» в 5-ти томах. – Х.: Право, 2008.
7. Кельман М.С. Наука і методологія як визначний самостійний напрям юридичної науки // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки: збірник наукових праць. 2015. № 825. С. 148–154. [Електронний доступ]. URL: science.lp.edu.ua/sites/default/files/Papers_kelman (дата звернення: 1.10.2017. 10:10).
8. Оганян Р. Э., Киселев А. К. Подготовка полицейских в странах Евросоюза: Пособие. М.: ВНИИ МВД России, 2006. 104 с.
9. Федулова Л. І., Шовкун І.А. Підходи до формування дієвої інноваційної стратегії України // Наука та інновації. 2009. Т. 5. № 3. С. 5–15.
10. Чернова Л.С. Технологии оптимизации деятельности научного сектора экономики Украины // Управління проектами та розвиток виробництва. 2011. №1(37).С.69-73.
11. Науменко Т.О. Запровадження інтеграційного підходу для генерації знань в інноваційний процес у проектній діяльності // Управління розвитком складних систем. № 17. 2014. С. 31-36

